

Приказки за кариерни консултанти

ТОМ III

Пътят към щастие

ИЗДАНИЕ НА ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ
И ЕВРОГАЙДЪНС БЪЛГАРИЯ

2014

Приказки за кариерни консултанти

том III

Пътят към щастието

Приказки за кариерни консултанти, том III

Пътят към щастието

Идеен проект:

Авторски колектив:

Автор на илюстрациите:

Редактор:

ИЗДАНИЕ НА ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ
И ЕВРОГАЙДЪНС БЪЛГАРИЯ

© Издание на ЦРЧР, Еврогайдънс България 2014, Всички права запазени

ISBN 978-619-7077-10-0

2014

Съдържание

Въведение	3
Пътуване	4
Прокудените приятели	7
Градината	14
Как тече времето	19
Демонът	23
Пукнатини	26
Дъжд	28
Пътуваща книжарница	32
Време	37
Дядото на щастието	40
Приказка	44
Търсещият дух	48
Пътят към щастието	52
Как да летя?	57
Тясна посока	61
Да превърнеш черното в бяло	66
Едно глухарче	69

Въведение

Изконна е мечтата на човека за щастие и търсенето му ни съпътства през живота. Още от малки деца сме в преследване на пъстрите му балони, в късметата синьо лято, в безгрижието на огрени от слънцето следобеди. С напредването на възрастта това издирване продължава. И така минаваме през житейския си път, стремейки се към мигове щастие. Изминаваме километри разстояние и години време в опити да го уловим и задържим.

Но, увлечени в забързания ритъм на ежедневието си, често забравяме, че то се крие в добрата дума, в протегнатата ръка, в съпричастността и състраданието. И ако поспрем, макар и за миг, ако се огледаме и бъдем по-добри към себе си и към околните, светът ни ще бъде по-добър и щастлив.

Защото в умението да даваш, да обичаш и да помагаш се крие пътят към щастието.

И сред страниците на тази книга всеки един от авторите ни повежда на едно малко пътешествие до дълбините на човешката природа. Там, вплетено между недоверието и привидните човешки страхове, се крие щастието, като крехко зелено стръкче, свенливо подало глава в първия пролетен ден. Ала щом го докосне слънчева топлина, то бързо разтваря листа. Така е с нас, хората: отхвърлим ли недоверието, предразсъдъците и страха, повярваме ли в ежедневните малки чудеса, пред нас се разкрива мигът на щастието.

Пътуване

(За „Приказки за кариерни консултанти“)

„Приказното пътуване“ отвън може да изглежда като дълго и мъчително пътешествие през равнини и планини, през замъци и гори, но реалното движение е навътре, в земите на душата. Тъмната пътека на приказната гора се крие в сенките на нашето въображение, в дълбините на нашето подсъзнание. Да пътуваш до гората, да се изправиш пред опасностите, които тя крие, само по себе си означава да се трансформираш чрез този опит. Това важи в пълна сила за децата, чийто свят не прилича на простения на телевизионните комедии... Тази способност: да пътуваш навътре, да се изправиш пред страха и да го трансформираш, е умение, което те ще използват през целия си живот.“ **Terri Windling**

Повечето хора не обичат да се чувстват изгубени. Те не обичат усещането за неведение и неизвестност. Стараят се да избягват всяка ситуация, която би довела до усещането за уязвимост от непознатото, странното и мистериозното място.

Бела, която е и нашето основно действащо лице, също не бе изключение от това правило. В главата ѝ се бяха запечатали толкова много спомени за моменти, в които тя се усещаше уязвима и объркана. Всеки път, когато ѝ се налагаше да предприеме ново пътуване, да вземе ново решение за своето бъдеще или да направи важна стъпка напред, тя не можеше да избегне усещането за дезориентираност.

Но колкото повече годините минаваха и тя имаше възможността да пътува до различни точки на света, толкова повече осъзнаваше, че понякога непознатото може да бъде един неизчерпаем източник на вълнуващи приключения, на нови срещи и безценен опит. Бела започна да гледа на всяко едно пътешествие като на „път към щастието“. Тя разбра, че трябва да има повече вяра в собствените си сили и способности.

Това, което Бела научи през годините е, че да се изгубиш, може да се окаже по-добро и вълнуващо от **това**: да намериш правилната посока от първия опит. И, разбира се, с това свое откритие, тя беше абсолютно права. Стотици пъти всички ние сме чували, че пътят е по-важен от целта, нали така? Постигнеш ли това, което искаш, след еуфорията от радостта, често следва усещането за липса и желанието за постигането на още и още. Ако си се насладил на пътя, който те е отвел до целта обаче, в един момент ще разбереш, че си научил много, че си почерпил безценен опит и че той те е променил към по-добро. Защото си си позволил да го изживееш. Този опит никога не се губи. Той те учи, изгражда те като личност и ти служи до края на живота.

Затова изглежда и подходящо да завърша тази история с една кратка приказка, дори притча, която потвърждава колко е важен самият път. Той не е сред видимите неща, нито сред невидимите, той не спада към познатите неща, нито към непознатите. Когато се озовеш на него, трябва да „прегърнеш“ новите възможности, така както Бела се научи да рискува и да се наслаждава на това, което ѝ предлага животът.

А ето я и историята:

„Едно момче влязло в бръснарницата. Бръснарят прошепнал на клиента си: Това е най-глупавото хлапе на света. Само гледай и ще ти докажа.

Собственикът взел в едната си ръка банкнота от един долар, а в другата – две монети от 25 цента. След това извикал момчето и го попитал:

- Кое **избираш** синко?

Момчето взело монетите и изчезнало.

- Какво ти казах? – рекъл бръснарят. – Никога няма да се научи!

По-късно клиентът си отишъл и същото хлапе се върнало в бръснарницата със сладолед в ръка.

- Синко – рекъл бръснарят, – мога ли да те попитам нещо? Защо взе дребните монети, а не банкнотата от един долар?

Момчето близнало от сладоледа и отвърнало:

- Защото, в деня, когато взема долара, играта свършва!“

Прокудените приятели

Имало едно време едно младо и красиво момиче, на име Хана. За своите 20 години то притежавало много умения и таланти – било умно, сърдечно, работливо и ученолюбиво, но за жалост нямало никакво самочувствие.

Хана почти никога не успявала да сложи на мястото му някой нахален ухажор или груб продавач на пазара. Повечето ѝ приятели я използвали по всякакъв начин, но тя не намирала сили да им откаже услуги. Родителите ѝ я мървели, когато били в лошо настроение, съседите ѝ все още я смятали за малко дете, а момчетата, по които въздишала, я отминавали с насмешка или пък я приемали просто като приятел.

Хана рядко забелязвала колко проблеми ѝ носят нейните наивност и малодушие. Тя обвинявала себе си за грешките и трудностите в живота, а истинските виновници за злото ехидно потривали ръце **и я оставяли „да опере пешкира“**.

Семейството на Хана не било много богато и когато завършило училище, момичето спешно трябвало да си намери работа. **То нямало** почти никакви изисквания към нея; желанието **му** било единствено да е самостоятелно, да помага на родителите си и най-важното – да научи повече за света.

На няколко километра от селото, където живеела Хана, се намирала огромната къща на една магьосница. Триетажна постройка с много стаи и голям парк, с лехи зеленчуци и

плодни дървета. На всеки три-четири години магьосницата, която се славела със своето богатство, наемала млади момчета и момичета като градинари, камериерки, чистачи и помощници в кухнята.

Уморена и отчаяна от двугодишното търсене на работа, Хана много се зарадвала, когато магьосницата ѝ изпратила писмо, че е избрала точно нея за помощничка в библиотеката и в пералнята. Радостта на младото момиче се увеличавала и от факта, че в писмото богатата дама ѝ обещавала, че може да чете и да се учи от всяка една книга в огромната библиотека, а Хана обожавала четенето.

И така, момичето започнало работа в дома на магьосницата, където, заедно с нея, работели още две момчета и две момичета, наети по-рано. Едва на втория ден от своя престой в голямата къща, Хана трябвало да признае пред себе си, че не се чувства добре. Вежлива и усмихната пред селяните, магьосницата била истински тиранин в дома си. Тя не била глупава – знаела, че ако измъчва физически работниците си (например като не ги храни или не им плаща), те щели да разкажат за това на семействата и приятелите си и скоро реномето ѝ щяло да се срине.

Затова вещицата ги тормозела, като отнемала най-голямото им богатство – тяхната младост и енергия. Самата тя, стара и грозна, изпитвала приказно удоволствие да пие от свежестта, младостта и красотата на клетниците, докато ги хока и навиква. Най-много я радвала възможността да им доказва с „факти“ колко са глупави и непохватни и как никой няма да ги вземе на работа, ако си тръгнат от нея.

Заради ниското си самочувствие Хана страдала най-много от думите на магьосницата. Младото момиче всеки път се раз-

плаквало и бързало да излезе от стаята, където се намирала вещицата, въпреки че знаело колко несправедливи и **неверни са**.

Постепенно Хана осъзнавала, че плаща на работодателята си много повече, отколкото самата тя получава за труда си. Започнала да обмисля напускането си, но все не намирала кураж да се опълчи на богатата и властна жена. В съзнанието ѝ постоянно изниквали лицата на родителите и на съседите ѝ, които ѝ се карали как така е напуснала толкова добро и сигурно работно място, когато те изнемогват от липсата на пари.

Няколко месеца единствената утеха на Хана били малкото ѝ близки приятели и вълшебните книги, които тя четяла в библиотеката. За жалост, дори в този малък остров на мъдростта и доброто, тя непрекъснато стояла на тръни да не би магьосницата да влезе и да ѝ отнеме и това удоволствие.

Не чакала много дълго. Един ден старата вещица събрала подчинените си в коридора и след обичайните заповеди и критики към тях, посочила с кокалест пръст към Хана:

- Ти, госпожичке, не работиш както ми се иска! – изсъскала тя. – Отсега нататък ти е забранено да стъпваш в библиотеката и да докосваш книгите ми, разбра ли ме?

- Но... в библиотеката има най-много работа, госпожо – казала Хана, опитвайки се да промени решението на господарката. – Всичкият прах, прозорците, мебелите...

- Не се тревожи за това – извикала вещицата през смях. – Инферия ще чисти библиотеката! И без това от най-дълго е тук и аз съм ѝ гласувала доверие.

Хана не знаела какво повече да възрази. Огромна буца от гняв и страх заседнали в гърлото ѝ. Усилията и желанието ѝ да работи никога не били забелязвани от старицата – тя виждала само това, което искала да види. Когато всички тръгнали

по задачите си, тя взела кофата, сапуна и мръсното пране и се запътила бавно към близката река, за да изпере. Чувствала се ужасно, а и физически не била добре – главата и гърдите я болели, била отпаднала и уморена. Когато се навела над водата, за да потопи дрехите, Хана извикала от изненада. Отражението срещу нея не било на младо и красиво момиче, а на някакво бледо същество на средна възраст, изпито, с торбички под очите, набръчкана кожа и сплескана коса. Хана се ужасила. „Нима това съм аз? Какво се е случило с мен? Всяка сутрин мия лицето си и реша косата си, а и спя достатъчно... Къде е моят живец?!“

Тревожните ѝ мисли били прекъснати от шум в близките храсти и едва доловим тропот на копита. Хана се обърнала и видяла невероятна гледка. От гората излизали, вървейки един до друг, великолепен елен с приказни рога и грамаден лъв с лъскава козина! Момичето стояло като вцепенено с отворена уста и страхът ѝ от дивите животни яростно се борел с възхищението към тях. И двете излъчвали невероятно спокойствие и грация, пристъпвали така сякаш владеят света, а слънцето блестяло в меката им козина.

По някакъв странен начин Хана знаела, че и преди е виждала тези благородни животни, но не можела да си спомни къде и как... Вцепенението и удивлението ѝ се засилили, когато еленът отворил уста и проговорил:

- Не се плаши от нас, Хана. Ние сме твои приятели, макар да не сме се виждали много отдавна – тихо и сякаш с тъга излизали думите му. – Аз съм Гордост, а този до мен е Смелост. Помниш ли ни?

- Аз ... не знам – промълвила Хана. – Познавам ви, но откъде?

- **Ние**, тримата, бяхме най-добри приятели преди близо 15 години – избоботил лъвът Смелост. – Играехме от сутрин

до вечер в селото, търсихме скрити съкровища, биехме се с момчетата и пеехме с цяло гърло любимите си песни. Помниш ли, Хана, как веднъж написахме на училищната дъска, че харесваш момчето от съседния клас, а после му дадохме и писмо? А онзи път, когато се вмъкнахме в изоставената къща в края на селото, за да търсим духове? Ами...

- Стига, Смелост – тихо, но твърдо го прекъснал Гордост. – Тя ще си спомни всичко, когато е готова. Ще си спомни и че **родителите**, и учителите ѝ вкупом ни изгониха, когато беше на 7 или 8 години... Страхуваха се, че поведението ѝ е крайно и няма да се хареса на околните. Тогава още бяхме видими за тях, но сега само ти ни виждаш, Хана, и ти трябва да избереш дали искаш да се върнем при теб. Наблюдавам те отдавна, виждаме и че не се чувстваш добре при старата магьосница, но сами не можем да направим нищо. Ти трябва да решиш дали ни искаш обратно.

Докато двамата говорели, Хана стояла, сякаш ударена от гръм. Хиляди, милиони мисли и спомени я заливали и десетки чувства минали през сърцето ѝ – страх, тревога, отчаяние, надежда, съмнение. Накрая надделяла мисълта, че не желае повече да е робиня на вещицата. Сякаш се срамувала от гордите животни, които знаели как безропотно приема заповедите на мъчителката си и се страхува от острия ѝ език.

- Смелост, Гордост – промълвила Хана накрая – сега усецам колко сте ми липсвали и в какво се превърнах без вас. Идвайте навреме – мразя положението, в което сама се вкарах и то с радост... Отдавна искам да се махна от онази вещица, но все не намирах сили. Чувствах се изморена и слаба...

- Приятелко! – извикал Смелост с гняв – Знай, че има обяснение и за това! Магьосницата пие твоята енергия всеки

ден и младостта ти се влива в нея! Не си ли усетила, че след като ви навика, изглежда по-свежа и пъргава? Магията ѝ е могъща и много младежи се разболяха от нея, но не се бой! Има лек и ние ще ти помогнем!

- Прав е Смелост – обадил се и Гордост – ти си жертва на старата вещица, но вярно е също, че сама избра тази своя съдба... Сега, Хана, ако решиш да ни приемеш в себе си, знай, че няма да е лесно. Въпреки че не ни виждат, хората винаги ни усещат, а това не им харесва. Повечето мразят да чуват истината за себе си, а останалите искат просто да им се подчиняваш сляпо. Затова помисли и за болката от отхвърлянето. Дори родителите ти може да не успеят да те приемат в твоя нов образ... Хана навела глава и се загледала в реката, където върху водната повърхност се отразявало остарялото ѝ лице. Няколко минути претегляла плюсовете и минусите на това да бъдеш горд и смел. Накрая се обърнала към отдавна прокудените си приятели:

- Вярно е, че ще ми бъде трудно и сигурно много хора ще се отрекат от мен, но аз не мога повече да бъда нечия **изтривалка**. Върнете се при мен! Аз съм готова!

Огромните животни кимнали с глави – Гордост поклатил рогата си, а Смелост разтърсил грива – и двамата пристъпили към Хана. За части от секундата двете животни се превърнали в лека въздушна струя и бързо се вмъкнали през носа на Хана. Момичето се почувствало така, сякаш за първи път си поема дъх след дълго подводно гмуркане и рязко вдишало струята. Топлина преминала от гърлото до петите ѝ и тя се превърнала отново в младо и красиво момиче.

Още с влизането на Хана в къщата вещицата усетила присъствието ѝ и слязла от стаята си, на горния етаж. Погледнала я изумена – свежестта и енергията на нейната робиня като по

чудо се били върнали и то толкова скоро, след като ѝ ги отнела сутринта. Но магьосницата бързо си възвърнала спокойствието и грубо викнала на момичето:

- Хей, момиченце, къде се губиш? Готово ли е прането ми?

- Госпожо, идвам само да **Ви** уведомя, че напускам тъй щедрата **Ви** персона – иронично се подсмихнала Хана и оставила на пода коша, с още мръсното пране. – До края на деня ще забравите, че сте ме виждали, а сега отивам да събера нещата си.

- Глупачка! – извикала старата вещица – Кой ще те вземе, къде ще работиш, изобщо имаш ли мозък в главата си? Направих ти услуга, като те приех, на всичкото отгоре ти позволих да четеш книгите ми! За каква се мислиш!

Хана се спряла по средата на стаята, изслушала спокойно ядосаните крясъци на истеричната вещицата и отвърнала:

- Аз платих скъпо и прескъпо за жалките **Ви** подаяния! Научих си урока и от сега нататък няма да позволя на никого да ме тъпче по каквато и да било причина! Не се нуждая от престореното **Ви** съжаление. Сбогом!

***

Скоро след като напуснала дома на магьосницата, Хана си намерила друга работа, която напълно я удовлетворявала. Тя отново работела много и упорито, но този път имало кой да я похвали, а и тя самата знаела как да оцени себе си. Гордост и Смелост непрекъснато били с нея и не ѝ позволявали да се унижава.

Само дни след тръгването на Хана, четиримата младежи, които работили с нея при вещицата, също напуснали. Примерът на младото момиче окуражил и тях да потърсят щастието си другаде.

Мария Урилска

Градината

Живял някога в малко градче един мъж, на име Димит. Той имал малка къщичка с голяма градина, пълна с плодове и зеленчуци. Жена му и дъщеря му работели като шивачки и се грижели за дома, а той обработвал градината и помагал на съседите си, за да обработват градините си като него. В замяна те му давали продукти, които той не можел да си отгледа сам.

През един хубав мартенски ден, Димит станал рано, за да засади в градината си домати, краставици, зеле и други зеленчуци. Тъкмо хванал в ръка семената и чул гласа на един от съседите си през оградата:

- Димит, ей, Димит! Ела да ми помогнеш, моля те! Спешно е!

- Какво има, Деболе?

Преди малко ми докараха камъни, за пристройката на къщата, която правя. Трябва да ги прибера зад къщата – на пътя ще ги разпилеят. Моля ти се, Димит, помогни ми да ги отнеса в двора!

- Деболе, – намръщил се Димит – какво ми говориш? Не виждаш ли, че съм тръгнал към градината да сея пролетните зеленчуци? Наближава краят на март и трябва да се прекопаят лехите, да се натори, да се махнат плевелите...

- Ох, Димит, знам, знам това. Нали всяка година го правиш. Но много ти се моля, помогни ми, пък утре пак ще се върнеш в градината си. Тя няма да избяга!

Още дълго умолявал Деболе съседа си, докато накрая Димит склонил. Бил добра душа, помислил си „Какво пък и

утре е ден, тогава ще поработя в градината си”. Двамата се заловили за работа, подхванали огромната купчина и пренесли камъните от улицата в двора на Деболе. Когато Димит вдигнал глава, слънцето вече залязвало. Той бил страшно уморен, вечерял набързо и заспал още на масата.

На другата сутрин Димит станал малко по-късно от обикновено, защото пренасянето на камъните наистина го уморило. Грабнал мотиката си и се отправил към градината. Тъкмо бил направил първата копка в лехата и чул гласа на другия си съсед, Пидо.

- Димит, Димит, тук ли си?

- Тук съм, Пидо, в градината – обадил се Димит. – Какво искаш?

- Димит, нали знаеш сина ми, Туто, дето учи в големия град? Да, да, говорили сме много за него, умен ми е той! Абе, писало ми е писмо момчето, че в града е много скъпо и иска да му пратя храна оттук. Пригответе съм каквото имам, но нямам кола...

- Искаш колата ми, така ли? – попитал Димит. Хем се ядосвал заради прекъснатата си работа, хем искал да запази добрите отношения със съседите си и се пригответе за новата молба. Но Пидо го изненадал.

- Абе, то хубаво, за колата си прав, – измърморил съседът му – ама аз нямам книжка... Та си мислех дали ще можеш да закараш продуктите до пощата, пък аз ще ти платя горивото, как не...

Димит понечил да откаже, но си спомнил как веднъж Пидо купил по негова молба от града разни семена, които не се продавали в тяхното градче, и се почувствал длъжен да му върне услугата. И така, взел той храната и подаръците за Туто,

запалил колата и тръгнал към града. Пътят бил дълъг, а и в пощата се забавил, затова когато се върнал къщи, слънцето отново залязвало. Ядосан, че пак няма да може да си изпълни задачите, Димит се развикал на жена си за някаква глупост и побързал да си легне.

На следващия деннашият герой се станал много късно, към 10 сутринта. Докато се измие и закуси, приближило пладне. Димит вече с неохота влязъл в градината си. Започнал да копае и обръща сухата почва, но не след дълго чул, че дъщеря му говори с някаква жена на висок глас. Начумерено подал глава иззад плодните дървета и видял друга своя съседка, Грида. Тя плачела и се вайкала за нещо, но когато се показал, веднага го видяла и се втурнала към него.

- Димит, Димит, миличък, помагай! Помагай на бедната си съседка!

- Какво има, лельо Грида? – попитал разтревожен от вида ѝ Димит.

- Чума, миличък, чума! Всичките ми саксии са изсъхнали, всички! Божие наказание! – занареждала Грида. – Моля ти се, много ти се моля, ела да видиш от какво е, ти разбираш от растения!

Този път Димит не се дърпал особено. Вече било един час, след обяд, било доста топло за март и мисълта за изстудения сок на Грида, който много обичал, го примамила. Сметнал, че няма да му отнеме повече от половин час да разгледа цветята на съседката си и да ѝ даде съвети как да ги поддържа по-добре, но когато прекрачил прага ѝ, ахнал. Всяка една стая била пълна със саксии и панички с невъзможен брой цветя и подправки. Грида му обяснила, че от няколко седмици се е вма-ниачила да отглежда всичко необходимо за манджите си...

Димит се върнал къщи по тъмно. Освен че писал с часове напътствия за всяко едно от растенията на Грида (тя била възрастна жена, не помнела вече), не можал да ѝ откаже и няколко чаши изстуден сок и сладки на верандата.

На следващия ден Димит не се учудил, когато някакъв непознат, от другия край на града, го помолил да му даде съвети за цветята, които отглеждал – Грида го била похвалила като голям експерт. На по-следващия ден дъщерята на съседа Пидо също решила да отглежда подправки и го занимавала с часове с въпросите си.

И така, месец март неусетно си отишъл, а Димит все още не бил обработил и засял градината си, защото почти всеки ден нещо изниквало - някое болно дете, чийто баща няма кола, за да го закара в болницата; някоя притеснена домакиня с въпроси за своята градина; съседи, които имали нужда от инструменти и всевъзможни молби за помощ. Земята изсъхнала и се напукала, плевели плъзнали навсякъде, а подредените лехи били стъпкани от краката на молителите за помощ. Димит вече нямал желание да се занимава със собствената си градина – бил твърде уморен от мислене за чуждите проблеми.

През август, когато нашият герой трябвало да бере плодовете от труда си, градината била празна и изоставена. Един ден жена му го открила да стои с прегърбени рамене и насълзени очи на стълбите зад къщата. За пръв път Димит виждал ясно резултата от нехайството си.

- Димит – казала жена му – толкова месеци минаха от пролетта и аз нищо не ти казах за градината. Ти избра да помагаш, без пари, на хората и в това няма нищо лошо. Но докато го правеше, забрави за себе си.

Тя замълчала, после навела глава и я сложила на рамото му.

- Забрави кое храни твоите душа и тяло, а това са тези невидими растения тук – тя посочила празните лехи – и тук – докоснала главата му.

Димит я изгледал учудено и жена му допълнила:

- Разумът на човека е за това – да мисли първо за собственото си добруване и после за чуждото. Ако не можеш да казваш „не“ на околните, няма да ти остане време да кажеш „да“ на себе си.

Жената го потупала по рамото и си влязла въщи, а Димит горчиво се усмихнал. Разбрал, че е време да обработи „почвата“ в главата си, а след това и тази в градината.

Мария Урилска

Как тече времето

Имало едно време едно младо момче, което не знаело с какво иска да се занимава след като завърши училище. Много неща му били интересни, от доста разбирало, но все не можело да реши как ще избере бъдеща професия. Момчето имало хоби. Знаело, че това **нямало** да му донесе никакви пари, с които да живее, много от предложенията за професия му се **струдавли** твърде скучни, а трети не му носели удовлетворение.

За да сложи край на въпросите си (и тези на родители и учители), Ади заминал на пътешествие, като си обещал да пита всеки непознат, който иска да разговаря с него, как да постъпи.

Седмици наред вървял без посока и срещнал доста хора – млади и стари, образовани и неуки, любопитни и резервирани. Всеки му давал съвети, но всички, по един или друг начин, се опитвали да му натрапят собствените си идеи и неосъществени мечти.

Един ден Ади седнал под голямо дърво край пътя, за да си почине и да обядва. Скоро до него се приближила стара жена и с усмивка го поздравила. Заговорили се и момчето й **разказало** колко му е трудно да си избере професия.

- Значи искаш да знаеш с какво да се захванеш в бъдеще, така ли? – попитала старицата.

- Да – отвърнал Ади. – Имам няколко идеи в ума си, но не се решавам никое да подхвам. Всичките си имат предимства и недостатъци.

- Така е – потвърдила жената. – Ти си умно момче, щом си разбрал, че не можеш да имаш всичко едновременно и всяко

нещо си има цена.

- Но какво да направя? – тъжно попитал Ади. – Парите ми за път почти свършиха, а ще минат седмици, преди да се върна у дома. Трябва **мнго** скоро да намеря отговора.

- Е, щом е така – усмихнала се старицата. - Значи имаш късмет. Аз знам как да го намериш и няма да ти искам пари за съвета!

Зарадвало се момчето и попитало новата си позната какво да стори. Тя му казала да се приготви за път и скоро го завела до малка дървена къщичка насред гората.

- Тази къща е на ловците на дивеч – обяснила му тя. – Сега е лято и ще бъде празна до зимата, когато почва ловът. Ето какво ще направиш. Дай ми часовника си и утре рано сутринта влез в къщата. Там също няма часовници. Ще стоиш в нея три дни, като всеки ден ще правиш нещо, което смяташ, че може да превърнеш в своя професия. Аз ще ти донеса каквото ти е нужно – книги, писалки, инструменти... От теб се иска само напълно да се отдадеш на работата за деня и да отбелязваш с нож по дървената маса всеки изминал час. Няма как да го измериш с точност, затова ще отбелязваш по интуиция. Освен това няма да броиш колко часа си отбелязал за деня. Преди да си легнеш, ще покриваш знаците с кърпа, а на следващия ден ще чертаеш до нея, без да я вдигаш. Ще покриеш следващите чертички с тези две кърпи. И ако искаш нещата да се получат, недей да мамиш.

Ади обещал на старицата, че ще се постарее да работи през целия ден и да отбелязва всеки час от деня, без да ги брои. След това ѝ дал часовника си, поръчал ѝ какво да му донесе за трите дни и влязъл в къщата.

Първият ден момчето било решило да работи като сче-

товодител – професията на родителите му. Взело примерните счетоводни книги, които старата жена му донесла, и започнало да анализира отчети за приходите и разходите, да изчислява нетната стойност на материалните запаси в едно предприятие и да учи как се уреждат заеми. Когато ставало, за да хапне, например, отбелязвало на масата колко часа са минали от сутринта, а вечерта покрило резките с кърпата.

На втория ден Ади работел като дърводелец – любимото занимание на най-добрия му приятел. Взел летвите и инструментите, които му били оставени и се захванал да направи стол така, както гледал, че го прави приятелят му. Отново отбелязвал часовете с чертички върху масата, а после ги покрил с втората кърпа.

На третия ден Ади решил да рисува. Искал да излезе навън, на слънце и да разбърква боите, без забележките на майка му, че цапа навсякъде. Рисувал цял ден навън и отбелязвал изминалите часове върху масата, когато влизал за нещо в къщата.

На четвъртия ден новата му позната дошла към обед. Поздравила го и отишла до масата, за да види трите кърпи и чертичките под тях. Махнала първото парче плат и повикала Ади.

- Преброй часовете на твоя първи ден – казала му тя.

- 1, 2, 3 – започнало да брои момчето. – ...17! Но, как е възможно? Трябва да са 12! Толкова са часовете на деня, защото сме март – месецът на равноденствието!

- Виж втория си ден – посъветвала го старицата.

Ади преброил 15 часа в чертичките под втората кърпа и пак се учудил на неточните си сметки.

- Виж и третия си работен ден – посочила жената.

Под третото парче плат Ади преброил само 10 резки върху масата.

- Толкова малко! – възкликнал той и погледнал старицата. Когато видял усмивката ѝ, започнал да разбира значението на тридневното упражнение.

- В деня, в който рисувах, съм отбелязал най-малко часове. Може би защото бях навън?

- Не мисля – отвърнала му жената. – Когато правеше стола, също излизаше навън.

- Тогава?

- Мило момче, - усмихнала се старицата – за нас, хората, времето тече различно в зависимост от това къде сме, с кого сме и какво правим. Най-видими са тези разлики в нашата дейност – когато работим насила или се наслаждаваме на това, което правим. За три дни ти доказва още веднъж този факт. За теб времето е текло най-бавно, когато си работил като счетоводител и е препускало, когато си рисувал. Какъв извод си правиш от това?

- Рисуването е моето призвание! – възкликнал Ади.

- Не е задължително – подчертала старицата. – Твоята бъдеща професия може да е свързана с изобразителното изкуство или с нещо подобно на рисуването, като например скулптурата. Въпросът е, че вече няма да се луташ между десетки различни области и желани професии. Сега вече знаеш какво иска сърцето ти.

След като се разделил с новата си приятелка, Ади нямал търпение да се прибере у дома и да се впусне в следващото си приключение, много по-трудно и рисковано от първото – следването на собственото призвание.

Демонът

Здравей, непознати читателю! Това, което ще прочетеш не е измислица, а истинска история – разказ за това как двама души победиха един демон. Надявам се тя да ти вдъхне малко от тяхната смелост.

Виктор и Вера бяха младоженци, току-що нанесли се в новия си дом. Те се обичаха, не ще и дума, но не се познаваха достатъчно, а сега си мисля, че по-правилно е да се каже – не познаваха себе си изцяло.

Няколко седмици, след като заживяха заедно, една вечер на вратата се почука. Когато Вера отвори, на прага стоеше демонът Ангор Метус и ехидно се усмихваше. Беше черен като нощта навън, с малки присвити очички, закривени нокти и остри зъби. В ръката си държеше жезъл, с кристална топка на върха.

Той безцеремонно се настани в дома на Виктор и Вера под претекста, че е техен приятел и не им мисли злото – на против! Неговата кристална топка показвала бъдещето и те можели да се възползват от нея всеки ден! Той искал само малко храна и покрив над главата...

Нашите младежи бяха мекосърдечни и наивни, те му повярваха и го настаниха в стаята, до своята спалня. Оттам на сетне Ангор стана по-силен от всякога. Всяка сутрин и всяка вечер, преди сън, Виктор и Вера поглеждаха в кристалното кълбо и виждаха „бъдещето“, такова, каквото демонът искаше да бъде. Вера виждаше как Виктор ѝ се кара за нещо, казва ѝ, че вече не я обича и си тръгва от дома им. Виктор виждаше как Вера се опитва да го промени, как му се подиграва за не-

щата, които той обича, как се влюбва в други мъже – по-богати, по-красиви и по-успели от него.

Разбира се, никой от тях двамата нямаше желание да разкаже на другия какво вижда в кристалната топка. Те се лъжеха един друг, като си измисляха розово бъдеще, а в същото време сърцата им потъваха все повече и повече в мрака на страха и обвиненията.

Скоро им стана невъзможно да прикриват мислите си и караниците между тях започнаха. Обвиняваха се в какво ли не – изневери, насилие, лъжи, грозни тайни. И

дваемата усещаха, че присъствието на Ангор засилва страха и гнева им, но нямаха сили да го изгонят.

Един ден Вера седеше на стълбите на къщата си и горчиво плачеше. Измъчваше се, че причинява болка и на себе си, и на Виктор, но образите, които виждаше в сферата на демона, я плашеха до смърт и тя постоянно имаше нужда от потвърждения за любовта на мъжа си.

В този момент по улицата мина непознат мъж на средна възраст, с раница и хубава усмивка. Той чу плача на Вера, видя я, захлупена на стълбите сред розовите храсти, и по някаква неведома причина реши да се намеси. Отиде при нея, заговори я (не беше трудно да научи причината за мъката ѝ) и кимна разбиращо.

Мъжът каза на Вера, че познава Ангор и магията му, защото той също е страдал от нея. Но накрая успял да го победи и го изгонил от дома и от сърцето си. Нямаше нужда нашето момиче да го моли да разкрие тайната си – пътникът сам пожела да го стори.

„Трябва да вземете кристалната му топка“, каза той на Вера. „В нея се крие магията му, защото тя показва човешки-

те страхове за бъдещето. Но не се опитвайте да я унищожите, това е невъзможно. Трябва да ѝ отвърнете с магия, също толкова силна колкото е нейната, а тази магия е вашата любов. Трябва да я докоснете с ръце, да се целунете искрено, а след това да целунете и кристала, едновременно. Тогава Ангор ще изгуби силата си над вас”.

Зарадвана, Вера дълго мисли как да вземе кълбото от демона и накрая се сети. Разказа на Виктор за съвета на непознатия мъж и измислиха план. Тя сложи приспивателно във вечерята на демона и когато Ангор заспа, доволен от скандала, който предизвика между съпрузите на вечеря, нашите приятели се промъкнаха в стаята му. Скриха жезъла между дрехите си и се измъкнаха тихо.

Следваше по-трудната част – прошката и искрената целувка. И двамата таяха своите страхове и тревоги за бъдещето, но след като си припомниха целта на демона, Вера и Виктор осъзнаха глупостта си и се притиснаха силно един в друг. После целунаха едновременно кристалната топка и видяха с очите си как светлината в нея угасна. Магията ѝ вече нямаше власт над тях.

Ангор веднага усети промяната и се събуди. Злобното му лице излъчваше нескрита ярост, ръцете му трепереха, когато с адски писък грабна жезъла си и изхвърча от къщата на съпрузите.

Виктор и Вера си отдъхнаха и повече никога не пускаха демони в дома си. Не си мисли, читателю, че болките и страховете им изчезнаха завинаги – не, но сега те знаеха как да се справят с тях, умно и по-най-бързия начин. С любов, уважение и вяра в другия и в себе си.

Пукнатини

Имало едно време една бедна жена, която живеела в малко планинско селце. Всеки ден тя ходела за вода с две глинени стомни, закачени на кобилица, специално изработена за тях. Прътът и стомните били стари – наследство от родителите и прародителите ѝ – но много красиви, изписани като великденски яйца.

Двете стомни можели да разговарят помежду си и със своята стопанка и тя ги усещала като свои деца, те били нейната утеха в самотата.

Едната стомна обаче не била щастлива. Тя била пукната на дъното и смятала, че за нищо не я бива. Когато жената напълвала стомните на извора, те побирали еднакво количество вода, но въкщи пукнатата стомна се оказвала наполовина празна. Тя много страдала за това, че не служи добре на стопанката си, и все въздишала:

- Ех, сестрице, каква е тази моя съдба? Колкото и да се старая, все не мога да задържа водата в себе си! Не помагам на никого, пък и съм толкова грозна, с тая дупка на дъното! Безполезна съм!

А нейната посестрима, лъскава и цяла, уж я успокоявала, но се гордеела, че няма такива дефекти.

Един ден пукнатата стомна толкова се разстроила от малкото количество вода, което донесла въкщи, че проплакала пред жената:

- Ах, стопанке! Счупи ме най-сетне и да се свършва с мен! Не искам вече да съм ти в тежест! За нищо не ме бива! Гледай

колко вода разсипах по пътя!

А жената я погледнала, усмихнала се, взела я в ръце и излязла навън. Тръгнали обратно по пътя към извора.

- Какво виждаш, стомничке? – попитала я жената, докато вървели. – Нещо не ти ли прави впечатление около пътеката?

- Ами – подсмъркнала пукнатата стомна, – път като път... Само дето от едната страна растат цветя, а от другата има само суха трева.

- Да – отвърнала стопанката. – Така е, защото аз засадах семенца на цветя и от двете страни на пътя, но само тук, отляво, пада вода и ги полива. Затова и е пълно с теменужки, маргаритки, лалета и какво ли още не.

- И откъде е тая вода? – запитала стомната, макар вече да се досещала за отговора.

- От теб, стомничке! – казала жената с усмивка. – Ти си мислиш, че си безполезна и грозна, но виждаш, че не е така. Хиляди цветя зависят от водата в теб и чакат с нетърпение „да сгрешеш“. Аз не страдам толкова, колкото си мислиш, от този литър вода, който изливаш, но той дава живот на цялата тази красота! Затова недей да тъжиш – всяка пукнатина си има причина и цел, и всяко зло е за добро!

От този ден насетне пукнатата стомна научила ползата от недостатъка си, не оплаквала вече съдбата си и се стараела да върши това, което умеела най-добре, без да се сравнява със сестра си.

Мария Урилска

Дъжд

Рен стоеше вече втори ден на хълма и гледаше напред, взрян към хоризонта. Чакаше. Не помръдваше и затова неговите съселяни започнаха да мислят, че момчето си е изгубило ума. Какво се въртеше в главата му, никой не знаеше, а и не можеше да предполага, защото Рен не бе като другите. Още от малък той предпочиташе да съзерцава природата. За него тя не беше просто дървета, цветя и животни. Беше много повече – книга, чиито знаци и тайни послания малкото момче се учеше да разчита. Можеше да определи посоката на вятъра по трептенето на листата; цветът на облаците му показваше дали ще вали, или няма да има дъжд; бързото придвижване на мравките беше знак, че годината ще е добра...

Рен растеше, с него порастаха и знанията му за света. Реши да ги използва в помощ на хората, но винаги го смятаха за смахнат. Не вярваха на думите му и подигравките се сипеха след него като ситни камъчета, които драскаха душата му. Белезите ставаха на рани и Рен се отказа да прави непоискани услуги. Затвори се в себе си. До днес.

Цял месец не беше валило. Синьото небе сякаш категорично отказваше да приеме и най-малкото облаче. Седеше си все така чисто, опънато като сатенен плащ над селото и само слънцето, жарко и огнено, блестеше над него, подобно на скъпоценна брошка. Лъчите пареха и пращаха жупел към земята. Зеленината се сви и избяга. Поточетата вече не бълбукаха, не говореха с песни, а в подмолите им жабите мълчаха – стреснати от адската жега. Земята започна да се пука като

старческа длан, а нивите не дадоха плод. Тревогата прерасна в страх, който скоро щеше да роди ужас от бавно, но сигурно приближаващ глад. Рен не издържа. Забрави обидите и реши да помогне.

Затова сега седеше на хълма и чакаше. С всяка фибра на тялото си младежът усещаше промяната на вятъра. И най-лекия повей му „говореше“ какво предстои. Заслушан във вселенската симфония, той не усети Кая. Единственият приятел, който не му обърна гръб. Дъщерята на селския даскал вярваше на Рен и заедно с него пътуваше из въображаемите му светове, споделяше мечтите му. Тя застана тихо до него и леко го докосна. Рен подскочи. Допирът го върна в реалността.

Прости ли им? – попита Кая.

Не, но ще докажа, че съм прав. Нека делата ми им покажат, че са грешили в преценката си. Какво чуваш? – любопитството ѝ надделя.

До довечера ще задуха силен вятър. От четирите посоки мощни стихии ще нахлуят над селото и... - Рен се прекъсна сам.

Разтърка очи, сякаш досега бе сънувал и се събуждаше от сън. Огледа се и се втурна към билото в началото на гората. Кая го последва, без да пита. Просто му вярваше.

Младежите стигнаха хълма и когато дишането им се успокои, Рен коленичи и разтвори върху земята изписани листа от тетрадка. Ту се взираше в чертежите си, ту вдигаше поглед нагоре. Накрая скочи и заби кол точно в средата на хълма, на най-високото място. После се спусна надолу **тичаше** към противоположната страна на селото. Когато стигна, направи същото. И така продължи, докато извърши тези действия в четирите посоки. Кая го следваше като сянка. Не питаше, но по одухотвореното лице на своя приятел тя четеше ясно и виж-

даше раждането една велика идея, един план за спасение в главата на младежа .

Ти чакай тук – рече Рен, забивайки последния кол. – Отивам до вкъщи и се връщам веднага.

Сигурен ли си в това, което правиш – плахо, за да не го засегне, попита Кая.

Категорично! Ще успея!

В този момент той й заприлича на бог, който можеше да сътвори чудо. Тръгна с уверени крачки към дома си, а Кая го проследи с поглед, в който се четеше възхита.

След два часа Рен се върна. Мъкнеше нещо, увито в домашно тъкан плат. Тежеше, ала младежът го крепеше внимателно, сякаш носеше бебе. Остави товара си до Кая и го разви. Пред смаяния поглед на момичето се появиха ветрила – големи, бели като откъснати крила на някаква гигантска пеперуда. Рен разтвори едно и внимателно го привърза към забития по-рано кол. На незададения въпрос отговори така, както учител обяснява нов урок на своите ученици:

Ветрилата ще уловят ветровете. Ще ги насочат към селото, а носените от тях буреносни облаци, ще се струпат над него. Така ще завали дъжд.

Кая само кимна. Тя не искаше да издаде, че червейчето на съмнението се бе загнездило в душата ѝ. Не сега! Не и този път, когато Рен бе готов да сбъдне мечтата си – да докаже на хората, че мечтите не са просто фантазии. Те стават реалност, ако много силно желаеш нещо. Затова се изправи до него, и зачака. Ветрилата вече бяха поставени на четирите хълма и леко се поклащаха, като че ли канеха с **поклонприближавашата** се буря. В далечината се чу глух тътен, последван от втори. Лекият ветреца изчезна и за миг настана пълно безветрие,

което скоро бе последвано от мощен прилив на въздушни маси. От всички страни задуха толкова силно, сякаш великан надува ковашки мях. Ветрилата се изпънаха, разпериха белите си пръсти и обгърнаха стихииите. Над селото се струпаха сиви облаци и прихлупиха под оловния си саван цялата местност. Първата гръмотевица отприщи истинска небесна битка – святкане, фучене, трясък и тътен. Рен и Кая не мърдаха. Наслаждаваха се на този природен спектакъл и когато първи капки дъжд целунаха лицата им, те изкрещяха силно, присъединявайки се към вселенската симфония. Изсипа се пороеен дъжд, който отми и последните следи от горчилка в душата на Рен. Той бе е победил... Съмненията на другите в него се бяха стопили в един миг.

Веселина Колева

Пътуваща книжарница

Когато дядо ми разказа за първи път историята за пътуващата книжарница се смях дълго и от сърце. Представяте ли си, старецът смяташе, че съществува книжарница, която човек вижда само веднъж, само на определено място и само в определен миг от живота си. И го вярваше толкова истински, с такава сила и убеденост, както някои хора вярват в Господ, че просто не можех да не се подсмиввам на наивността му. Щом го правеше щастлив да си мисли, че я има, да я сънува и да чака да я види, аз с готовност изслушвах всеки път историята, която неизменно започваше по един и същи начин.

По време на войната, когато дядо ми бил още малко момче, докато тичал до близката пекарна за хляб, го спрял един човек. По-късно, когато разказал на майка си какво му се било случило, тя му казала да не разговаря с непознати и по-бързо да се заемал с чиниите, че нямали цял ден. Дядо ми обаче бил убеден, че го бил видял, че бил разговарял с него, че и други хора били станали свидетели на тяхната среща и упорито повтарял това. Никой не бил нито видял, нито чул този човек, но въпреки това те не успели да убедят дядо ми и той, до сетния си дъх, вярваше, че не си е въобразявал и че всичко това действително се е било случило.

Въпросният непознат му разказал за една пътуваща книжарница – но не каква да е книжарница, а изключително специ-

ална, такава каквато няма никъде другаде по света. Тя се появявала само пред избрани хора, само пред тези, които са наистина достойни да я видят, да я посетят и да се докоснат до знанието, които тя пази. Всеки един, който има късмета и щастието да я срещне някъде из света, когато животът му е на кръстопът и има нужда да вземе някакво много важно, съдбоносно дори решение или просто е дошъл моментът за промяна, за вдъхновение и духовно пречистване, има право да вземе от книжарницата една книга – онази, която му проговори по някакъв начин. Дали корицата ще му хване окото или заглавието ще му се стори привлекателно, няма значение – условието е да е първата, наистина първата, която да му привлече погледа – без да я разглежда, без да чете нито написаното на гърба ѝ, нито вътре. И това е. Вземаш книгата, излизаш от книжарницата и повече никога не я виждаш. И така, дядо ми цял живот чакаше да види тази книжарница. Буквално, където и да отидеше – а той пътуваше много, такава му беше работата, се оглеждаше за нея, търсеше я с поглед. Понякога бе толкова вгълбен в търсенето, че не слушаше какво му се говори. Това наистина вбесяваше баба ми и двамата все се караха. После дядо ми изчезваше за няколко дни – уж по работа, но всички знаехме, че отива да скита и да търси книжарницата, за да докаже на всички, а и на себе си, че не е изкукуригал съвсем. Не знам какъв е бил този човек и по какъв начин точно му е разказал цялата тази история, знам само, че дядо ми цял живот бе обсебен от нея и мисля, че това му попречи да изживее живота си пълноценно.

Сигурно сега ме гледа отгоре и ми се чуди на акъла, че и на късмета. Аз, дете не вярвах на тая история, аз, който цял живот се подигравах и на дядо ми, и на тъпата му книжарница, аз, който бях неверникът на целия род, аз, да, точно аз видях

книжарницата, която бе преследвала дядо ми като неспокоен дух до края на дните му.

Не мога да преценя дали дядо ми щеше да е доволен, че съм я видял, с което доказвам съществуването ѝ, или щеше да се сърди и да завижда, но както и да би реагирал той, аз все още не можех да повярвам какво наистина ми се случи.

Аз не срещнах мистериозен непознат, който да ми разказва чудни и невероятни истории за вълшебна книжарница – беше просто една жена. Доколкото си спомням, дядо ми разказваше, че човекът, от когото е научил за тази съкровищница, бил висок, с черни мустаци и черна брада. Шапката му била остра и висока, а около врата си имал увит сив шал. В краката му мяукала котка. Черна ли била обаче, не помня, но предполагам, че такава трябва да е била – нали всичко в тая история е мистериозно и драматично.

Та, както и да е, говорех за жената. Видях я само и единствено тогава – никога и никъде повече. Е, всъщност, сънувах я няколко пъти, но лицето ѝ никога не бе толкова ясно, колкото онзи ден, когато тя ме намери.

Може би тази част от историята е вярна – книжарницата те намира, когато си на кръстопът и не знаеш какво да правиш със себе си. Предполагам и заради това дядо ми така и не я видя – той чисто и просто знаеше какво иска да прави през целия си живот – искаше да пътува, да види света, да обиколи и да живее като за десетима. И, разбира се, да намери книжарницата. Но бе толкова устремен, толкова убеден и целенасочен, че просто нямаше как да я види. Тя е само за лутащи се души.

Аз обаче винаги съм се чудел какво да правя оттук-нататък, за мен винаги е било загадка какво ме чака утре. Никога не се бях замислял, не ме вълнуваше много. Така се случи обаче,

че трябваше да избирам – трябваше да взема наистина сериозно решение, от което зависеше буквално всичко друго в живота ми. И не знаех, повярвайте ми, нямаше представа как да постъпя. Никога не ми се беше налагало да решавам каквото и да било, и в един момент – бам! – всичко или нищо, приятел, това е.

И аз, като всеки един, който идея си няма какво да прави, си казах, че не ми пука, и излязох да се разхождам из парка. И там я видях – седеше небрежно и си четеше книжка на пейката, изглеждаше сякаш си няма друга грижа на света. Изгледах я изпод вежди и я отминах с пуфтене. Щеше ми се и моят живот да бе толкова лесен като нейния.

След малко чух зад гърба си някой да ме вика по име. Обърнах се и видях същата жена, която допреди миг си четеше. Разказа ми същата история, която бях чувал от дядо си стотици пъти, и след това обеща да ме заведе до книжарницата. Изсмях се, разбира се, и продължих по пътя си. След няколко метра я видях – пред **очитеси:** от **нищотосе** появи малка сгушена книжарничка. Не се сдържах и влязох вътре.

Там ме чакаше същата жена. Обясни ми правилото за книгата, която мога да взема със себе си на излизане, и едва след като се увери, че съм разбрал напълно какво ми казва, ме пусна да вляза. Увери ме, че мога да гледам, колкото искам, но взема ли книга в ръка, не мога да я върна и не мога да я заменя за никоя друга. Усмяхнах ѝ се, внезапно погълнат от атмосферата. Помислих си, какво пък толкоз, някаква си книга. Тя ме погледна и ми заяви с най-сериозния възможен тон, че от тази книга зависи животът ми. Свих рамене и влязох по-навътре.

Не си спомням почти нищо от книжарницата, нито подредбата, нито съдържанието ѝ – мисля, че това бе и целта. Като замаян се почувствах вътре, всичко ми беше размазано. Така

всъщност разбрах и коя книга бе предназначена за мен – само нея успях да фокусирам добре. Корицата ѝ беше тъмно зелена, личеше си, че е много стара и много четена. Без да усетя кога, протегнах ръка и я взех. В този миг всичко около мен се проясни и отново видях лицето на жената. Тя се усмихваше доволно, сякаш бе изпълнила мисията си и аз отвърнах неволно на усмивката ѝ. Сведох поглед към книгата в ръцете си – любопитен бях да видя коя от всичките тук ме бе избрала. Останах леко объркан обаче – очаквах заглавието да е нещо от рода на „направи това и това и животът ти ще стане по-добър“ или „ако избереш да тръгнеш по този път, ще е най-добре за развитието ти, защото това и това“ – знам ли, сигурно четенето на прекалено много хороскопи ме е **сбъркало централно**. В ръцете си, да не повярва човек, държах не коя да е книга, а „Алиса в Страната на чудесата“.

Щом вдигнах поглед да поискам някакво обяснение, на пътствие или не знам и аз какво, се видях отново по средата на алеята в парка, книжарницата беше изчезнала, жената също, а с тях и моят шанс да получа отговор на дилемата си.

Поуката, деца, е че дори когато ти подсказва как да постъпиш, животът не ти поднася готовите отговори „на тепсия“. Трябва да се потрудиш, да помислиш малко.

По-късно осъзнах какво се е опитала да ми каже книжарницата, давайки ми точно тази книга. Отгърнах на съвсем случайна страница и попаднах на едно съвсем неслучайно изречение – „Ако не знаеш къде отиваш, всеки път ще те отведе там.“

И сякаш да докажа истинността на това мъдро слово, не знам дали взех правилното решение тогава, но от онзи ден нататък бях напълно и безкрайно щастлив.

Десислава Велинова

Време

Напоследък нямам време да се притеснявам за вещите си. Пътувам напред-назад, все с малко багаж, все поради липса на време. Недоспивам. Все нещо ме чака – път, работа, домакински задачи, други задачи и най-вече кучето.

Не остава време да проверявам дали всичко съм опаковала на тръгване, дали всичко съм си прибрала на връщане – плажната кърпа, шапката, чадъра или туристическите обувки с термо чорапите и термоса за вода, документите, самолетния билет и усмивката на лицето. Задължително си нося книга за четене, винаги, независимо къде отивам, дори само до другия край на града – и нея не забравям, независимо колко разсеяна ставам с времето. Един от любимите ми мигове е да четем двамата, заедно по пътя, или вечер – преди лягане. Споделяме тишината си и през цялото време се чудя какви ли мисли минават през главата му, докато разлиства страниците – дали книгата му харесва или не, препрочита ли параграфи и ако го прави, кои точно са те, такива неща разни... Става ми топло отвътре.

Добре поне, че за кучето няма нужда да следя дали съм го взела – лапичките му неспирно шляпат зад мен, а звукът, който издава, докато ходи, е успокоителен и контрапункт на забързания живот, който водим.

Човек осъзнава, че е пораснал, когато животът най-сетне е успял да го завлече в центрофугата си и вече няма време

да види приятелите си, защото всички работят и графици им все не съвпадат. Стараем се, истина е, но колкото и да се опитваме, все не достига време – единият е насам, другият натам, всеки тича по задачи, животът го тегли в различни посоки (като един безкраен ластик) и после, когато най-накрая успеем да се чуем по телефона в почивката, изтормозено си казваме „писна ми вече да не се виждаме“. И в крайна сметка нищо не излиза – пак си ходим на работа и отново не се виждаме с дни, месеци и години .

И така, с напредването на месеците, разбираш, че досега си живял в заблуда и всъщност вещите нямат абсолютно никакво значение. Развих ново разбиране за живота: щом въпросното нещо не може да дойде с теб някъде по собствена воля, значи не ти трябва и не е важно. Дали ще си забравиш якето на някоя гара или нещо, което дори не помниш да си вземал със себе си, това не те притеснява. Радваш се и на малкото – че си успял да откраднеш време за себе си, секунда време да видиш свят, да разгледаш, да поживееш, да се поплацикаш в студеното солено море или да покатериш някой връх, ей така, само защото можеш. И не се уморяваш да приключенстваш без значение колко дни си работил без почивка, за да можеш да заминеш за малко. На въздух. Да подишаш.

Да си призная, усещането е удовлетворяващо, извисяващо. Чувствам се лека като перцето от федербала, което брат ми беше загубил миналата година и аз чак сега осъзнавах. Кажали са хората – по-добре късно, отколкото никога. По-добре да се върнеш без багаж, отколкото да не си заминавал изобщо.

Когато се събереш с всичките си работещи приятели и отпразнуваш подобаващо отдавна отлаганата среща, какво значение има в този момент работата, какво значение имат всички задължения, които все тебе чакат? Те и утре ще чакат и вдругиден – също – друг няма кой да ги свърши, а те нямат какво друго да правят, освен да си чакат.

И кучето, което скимти на прага на вратата и чака да се сетиш, че си е забравило ключовете и не може да си влезе у дома.

Дори кучетата забравят понякога.

И може би в някакъв момент от живота ще ми остане време да се тревожа за загубените и забравените вещи, останали някъде по пътя между столицата и морето или столицата и нечия друга столица. (Ей го Париж къде е – на един телескоп разстояние.) А може и да не остане, такъв е животът.

И може би в това се крие щастието. В липсата на време.

Десислава Велинова

Дядото на щастieto

Луташе се дядото из парка в големия град и си свирукаше, вдигнал глава към синьото на небето, из което се гонеха няколко мънички облачета. Слънчев беше този ден, не като предишните десет – лятото тази година беше решило да се предреша като плачеща есен и страшно се забавляваше с тази игра.

Отдавна беше забравил дядото какво го бе накарало да се разхожда всеки следобед из парка, но покрай това си бе създал хоби – да събира слънце. Харесваше му топлото гъделичкащо усещане, което пораждаха лъчите по старата му сбръчкана кожа. Пък и му доставяше странно удоволствие да наблюдава как реагират хората на чепатата му доволна усмивка. Повечето ходеха намръщени, свъсили вежди, забързани, със слушалки в ушите и тъмни очила на лицето – независимо дали грее слънце или се изсипва порой, те никога не показваха очите си. От какво ги беше страх, дядото не можеше да си представи, не можеше и да разбере.

Някои отвърщаха неволно на усмивката му, други продължаваха забързани и още по-намръщени, трети откровено го гледаха с чудещ поглед – ненормален ли е този и как точно е успял да избяга от лудницата с това бавно темпо, с което си движи старите кокали.

Луд ли беше този човек, или просто щастлив и той самият не знаеше. Но всеки ден ходеше в парка да събира слънце.

Понякога спираше да поговори с жената, която продаваше вестници в едно затънтено павилионче. Тя все се оплакваше от времето – топло, студено, все не ѝ харесваше. А пък дядото винаги намираше някакво чудато, но правдоподобно обяснение – някой път ще ѝ каже, че днес вали, защото на жабите в езерото сухият режим не им се отразява добре; друг път, че пече слънце, за да могат белите гълъби да хванат тен и да не се чувстват отхвърлени от гълъбовото общество. Всеки път успяваше да докара усмивка на лицето на жената, вдъхваше ѝ надежда и свежи сили, с които да продължи работата си, а после продължаваше разходката си.

Друг път ходеше до езерото и сядаше до самия бряг, почиваше две секунди и после сваляше кепето си с изморени и бавни движения. Въздишаше тежко, дори с увредения си слух долавяше хриптенето на гърдите си и вдигаше поглед нагоре, към небето – да види днес сиво ли е, синьо ли е, има ли ги още чайките, или продължават отвъд хоризонта. Ако видеше чайка, смяташе деня за успешен и ползотворен и преди лягане си записваше в тефтерчето на нощното шкафче колко чайки бе видял днес. Ако ли пък нямаше нито една, си отбелязваше наум непременно да разкаже на следващия срещнат колко важни са чайките. Колко важно е да вдигаме поглед нагоре – дори от време на време.

При една от своите разходки дядото попадна на чудато – почти колкото него, детенце. Стоеше сам до пясъчника и си "играеше на войници" – така, както си **бешесамичко**, беше едновременно и атакуващите, и защитаващите се, и генералите. Дядото се поогледа, почуди се и накрая отиде при хлапето. Седна на пейката до пясъчника и се усмихна – вярна бе поговорката, че и сам войнът е воин. Вдигна поглед към

небето, което този ден бе умърлушено някак, недоволно и мрачно. Дядото размърда кепето си, внезапно го обзе безпокойство. Какво ще стане с пясъчното укрепление, ако сега се изсипеше порой?

Момченцето изобщо не отрази присъствието на дядото на пейката до него. Битката продължи, все така разгорещена и напрегната. Дядото пак се усмихна – каквото и да станеше, хлапето щеше да излезе крайният победител в този сблъсък.

Следващите няколко дни все така се случваше, че дядото избираше точно този маршрут, който водеше към детската площадка, но нямаше следа от момчето, което му бе направило такова впечатление. Когато, след още няколко дни, старият човек бе вече забравил защо ходи точно там, видя хлапето отново. То стоеше пак така, самичко в единия край на пясъчника и се прескачаше с купища въображаеми противници. Дядото седна на същата пейка, на която седеше вече десет дни, и вдигна поглед нагоре – топло синьо небе, по което се мяркаха тук-там облачета. Най-накрая изгря и слънцето.

Този път обаче момчето забеляза дядото, килнал глава встрани, затворил очи, но с лице към небето. Веднага момчето зае позата на възрастния човек, също затвори очи. Чудеше се какво се случва, че дядото да се усмихва така блажено.

След няколко секунди, в които момчето не можа да постигне нищо – ако знаеше какво е нирвана, сигурно така би описало очаквания ефект, то се смръщи и без дори да разбере кога взе това решение, отиде при дядото и му попипа кепето.

Дядото подскочи стреснато, а момчето се засмя весело. Попита го какво прави, защо така глупаво се пули на небето, а дядото отвърна тихо и кротко, че просто събира слънце. Момчето изтръпна. Ами ако слънцето свършеше ?

Следващите няколко минути дядото прекара в опити да убеди момчето, че слънцето няма да изчезне само защото той го събира. Това било просто израз, каза му, не в буквален смисъл. Момчето не изглеждаше напълно убедено, но въпреки това видимо се поуспокои. Дядото се усмихна сърдечно и тъкмо и хлапето да го стори, отнякъде се появи майка му и започна да се извинява на дядото, че малкият го е притеснил. “Няма нищо”, казваше дядото, но думите му не бяха чути.

Вместо да се натъжи от този факт, дядото се усмихна приветливо на жената, каза ѝ, че има необикновен син и ѝ заръча да се грижи добре за него, след което пожела приятен ден и продължи по пътя си.

Понякога се чудеше защо след толкова време все още не е сложил окончателен край на тази глупава традиция – да се разхожда из парка всеки следобед, въпреки че силите вече не му достигаха вече и едва успяваше да се прибере вкъщи. Тогава се сещаше, че причината да иска да го прави отново и отново бе точно в това – да види усмивките на лицата на хората, на малките дечурлига, на които им предстоеше да станат такива, да се увери, че светът не се бе превърнал в по-лошо място, отколкото е бил в неговото детство, което той помнеше цветно и топло, че имаше надежда за всяко едно живо същество. А ако те бяха забравили за нея, той им напомняше, галантно и почти незабележимо, и продължаваше по своя път към щастието.

Десислава Велинова

Приказка

Габи беше млада дама, произхождаща от знатния испански род Де Гарсия ел Кампоне ди Коздидичи. Беше едва на пет години, когато загуби родителите си, при инцидент. Всички от семейството се опитаха да се грижат за нея и да я утешат, но малкото дете не допускаше никого до себе си.

Една сутрин, докато се разхождаше из двора, което беше единственото ѝ развлечение, тя забеляза малко кафяво и пухесто топче, недалеч от себе си. То предизвика любопитството ѝ и тя, на пръсти, с плавни движения, се опитваше да се доближи, до пухчето, без да бъде забелязана. Изведнъж топчето се пръзулна зад дървото. Габи изтича бързо, за да не изгуби целта си от поглед и в този момент пред нея се откриха две огромни кафяви очи, на едно дребно и доста изцапано кутре.

Без да се замисли, Габи вдигна и го прегърна толкова силно, че кученцето изскимтя колкото да сигнализира за точното си местоположение. Тя го дръпна леко от гърдите си и каза на глас:

- Сега вече сме двама! Никога няма да те оставя! Ти ще бъдеш моята друга половина.

Всички дни оттук вече двамата прекарваха заедно. Всяка свободна минута Габи отделяше на лорд Фред, както го беше кръстила от първия ден, когато го откри. Двамата се научиха да плуват. Заедно прескачаха локвите, скланяха глава и леко се споглеждаха, всеки път щом баба ѝ я викаше за обяснение за счупената ваза или свалените завеси в огромната приемна за следобеден чай.

Минаха години, Габи порасна и стана млада и красива девойка. Предстоеше ѝ заминаване в ново градче, където да продължи образованието си. Беше доволна, защото я бяха приели в балетното училище, което толкова много желаше с цялото си сърце, но нещо ѝ пречеше да се зарадва напълно на своето щастие си.

Беше се скрила под дървото, до езерото, в голямата градина на баба си, а сълзите се търкаляха по бузите ѝ като изнедаваш пролетен дъжд. Слънцето огряваше всяка нейна сълза, превръщайки го в бляскав диамант. Лорд Фред я търсеше и бързо се досети къде би могъл да я открие, но за първи път, когато се доближи до нея, той се почувства тъжен. Знаеше какво предстои – тя щеше да замине и да идва при него през ваканциите. Щяха отново да тичат под дъжда и да спят, изпълнявайки своя приятелски ритуал – лапа - ръка, ръка – лапа. Отново щяха да събират на руло огромния килим в приемната, после щяха да се пръзаят по току-що изчистения и влажен мраморен под и накрая да опитат от топлите сладки на дойката, Ернеста.

Когато осъзна предстоящата липса на Габи, Фред вече беше на една крачка пред нея и не можеше да помръдне. В този момент тя вдигна глава, премига, сякаш да прогони мокрите неканени гости в големите си зелени очи и протегна ръка към Фред. Времето беше спряло и за двамата. Легнаха на поляна, облегли един в друг и гледаха небето. Габи му обеща, че всеки ден ще му изпраща по един облак, който да му носи вест за това как се чувства тя там, в големия град.

След около месец младата девойка замина. Фред заста на на стълбището на имението и с няколко излайвания и завъртания на опашката изпрати своята благодетелка, своята

сродна душа като един истински лорд. Тя, от своя страна, му изпращаше въздушни целувки през задното стъкло на автомобила, който щеше да я откара до летището.

Не след дълго Габи се запозна със своите съученици в училище, опозна голяма част от преподавателите си, а след няколко месеца вече беше обградена от купища книги и извънредни домашни задачи. Габи беше умно и будно дете още от малка, а копнежът по майчина целувка и бащина ласка, въпреки усилията на баба ѝ – си личеше. Детето растеше затворено. Старата жена хвърли много усилия да я възпита и образова по безупречен начин. Но не можеше да ѝ бъде майка и приятел. Самотата и липсата на майката момичето често успяваше да преодолее благодарение на Фред, който подобно на нея, беше самичък и имаше нужда от обич, като нея, мислеше си тя.

Изведнъж Габи усети непреодолима нужда да го види. Искеше да бъде при нея, да бъдат заедно. Трудно ѝ беше да се концентрира, а ѝ предстояха сериозни изпити, важни за бъдещата ѝ кариера като балерина. Имаше нужда от подкрепа, от топлите очи на Фред, които винаги ѝ даваха увереност. Още на следващия ден помоли да бъде освободена от учебни занятия за няколко дни, за да посети баба си, но не ѝ разрешиха.

Унила, Габи се съсредоточаваше все по-трудно. Една вечер, докато четеше поредния учебник по танцово изкуство, уморена от безкрайните екзерсизи, с натъртени и изкълчени ходила, с болки по цялото тяло девойката погледна през прозореца и видя под уличната лампа две кучета, които си подаваха кофичка, в която имаше остатък от храна. Габи отвори хладилника и взе първото нещо, което ѝ попадна. Всъщност, тичайки по стълбите надолу, погледна към ръката си и... видя, че случайно е взела салам – любимата храна на лорд Фред.

Усмихна се на себе си. Излезе на площадката отпред и бавно запристъпва към двете четириноги. Усети несигурността у тях и не искаше да ги плаши. После леко подаде парчетата храна от ръката си. Забеляза как се изчакват и поглеждат, докато се хранят лакомо, сякаш бяха едно цяло.

Вечерта Габи не успя да заспи. Искеше да види лорд Фред, защото двамата правеха всичко, подобно на новите ѝ приятели от двора. Заедно се радваха, заедно пътуваха в околността, заедно се извиняваха, заедно се хранеха, заедно се учеха ...

Да, учеха се да приемат съдбата си, да се изправят пред предизвикателствата и да ги побеждават или да извлекат поуки от грешно предприетите стратегии – които им донасяха пошляпване по дупето или леко подръпване на ухото. Именно това убягваше на Габи досега – Фред винаги я изслушваше, сякаш можеше да я разбере и да ѝ отговори. Когато беше тъжна, намираше начин да я развесели. Когато ѝ беше трудно да се научи на нещо ново, той го правеше с нея. Не беше се замисляла, че никога не се бе отказвала, защото заедно с Фред намираше решение. Затова тя се усмихна и си каза:

- Няма да те разочаровам, скъпи лорд Фред! Ще взема всичките си изпити с отличие и ще дойда възможно най-скоро при теб! Ще те накарам да се гордееш с мен!

Защото нашите съмнения са предатели и често ни лишават от доброто, което бихме могли да постигнем, ако не ни е страх да опитаме.

Янита Мирчева

Търсецният дух

Събудих се. Небето беше ярко синьо, на големи бели петна. Спах цяла нощ без да се пробудя под едно голямо дърво. Бях се скрила в плевелите, които обикаляха около стъблото му, за да не ме отвее нощният вятър. При такава буря бе доста трудно да се запазиш жив и цял, да можеш отново да летиш. Така се спасих и от сутрешната роса. Залепнат ли ми крилата, няма да мога да мръдна цяла сутрин.

След като бях будна, можех просто да полетя. Аз имах красиви крила, обикновено се заглеждаха точно в тях. Честно казано, не бях сигурна какво намираха в тях. Всички пеперуди имаха крила и то в различни цветове. Моите бяха от тези, сините, тъмносините, с ярки петна по тях. Крила като крила. Тръгнах и само се надявах да няма вятър и не исках да срещам големи жужещи търтеи. Търтеят е много противно нещо, пухест като най-месестото цвете, обаче изключително недружелюбен.

Стигнах до първото цвете. Ох, какъв вкус, какъв нектар имаше в него. Цветето имаше шест цвята, беше с големи розови листа и имаше ярък лилав прашец. Подпрях се на един от цветовете и стигнах до нектара - прекрасен! Пих от цветовете, докато забелязах до мен един паднал плод. Жълт, леко кафяв отдолу, с мравки по него. Отидох и пих от плода му.

Това бе моят ден. Какво друго да правя като пеперуда. Трябваше да се оцелява. Хранех се и търсех място, където да ми бъде - спокойно и комфортно. Не бе ли това животът?

Ние, пеперудите, не сме социални. Виждала съм как други животни, като мравките или по-големи розови и голи същества, все са заедно, все нещо правят, търсят или градят. Пеперудите нямахме

такива стремежи. Достатъчно бе да върша нещо, каквото и да било, да търся плод, да си търся място за спане, да избягвам големи паяци, да не падам в локви и това е... за да съм щастлива.

Тази дума „щастлива“ я чух от един от онези, хората. Държеше в ръцете си по-малко свое копие и сочеше към мен. Каза:

- Виж пеперудата как лети и колко е свободна и щастлива!

Предполагам това означаваше щастието, защото аз това **правях** – мислех за храна и преживяване, доста често ми бе вкусно и удобно.

Ужасен ден! Ако днес трябваше да кажа, че и този ден е щастлив - не **мога** можех! Видях още един плод и тръгнах да правя това, което винаги правех: щях да седна и да посмуча нектар. Обкръжиха ме мравки и аз, какво да направя, нито дума не им казах. Около мен бяха наобиколили всички плодове, само този беше останал. Уж **бяха** социални животни. Ние, пеперудите, не говорехме, не **обичаме** обичахме и да задаваме въпроси. Отлетях и тогава една мравка измрънка нещо на останалите и - чудо, те се отдръпнаха от плода. Измрънка ми и на мен нещо, но аз се изненадах и побързах да се върна към плода. Това бяха от любимите ми зелени, твърди плодове.

След като хубаво се нахраних, видях една приятна сянка. Поляна и на нея едно самотно дърво. Само си представете... Голяма масивна корона, на фона на ярко синьо небе и лек вятър, който ми помагаше да стигна още по-бързо до дървото. Под него намерих и своята сянка, върху сини полски цветове. И тогава нещо ме удари за пръв път. Какво им стана на тези мравки? Благодарение на тях сега ми е сито и мога да си почивам цял ден. Щастие! Какво им се случи? Мисля, че това беше първият въпрос, който си бях си задавала в своето съществуване. Все пак ние, пеперудите, не живеем достатъчно дълго, за да открием тайните на света, ако въобще има големи тайни или истини. И отново, аз имах въпрос, но нямах идея какво се прави в такива ситуации.

Добре де, за какво ми бе този въпрос в момента. Аз бях щастлива, сита, на сухо и приятно място. Не ми трябваше повече. Малко само ми лепнеха краката. Щеше ли да си отиде въпросът! Видях в далечината облаци и една гръмотевица, надявах се просто да не идват към мен. Той още беше тук. На кого бяха нужни тези въпроси, за какво ми бяха и на мен? Какво можех да направя сега, за да си тръгна и пак да се наслаждавам на сянката?

Нека помисля, това не ми се бе налагало досега, а аз бях на тая земя от цели три дни. Добре! Можех да хапна още, можех да намеря по-добра сянка. Можех и да отида, да се спречкам с някой бръмбар. Ох, полудях, ще се погубя. Какви бръмбари? Да намерех по-добра сянка, може би. Голяма, само за мен, просторна. Където да мога да имам собствени цветя. Но как щях да ги пазя от останалите същества? Това беше втори въпрос. Най-ужасният ден в живота ми! Може би мога да отлети към това синьото и да остана там... кой знае колко ветрове имаше там? И ето пак въпрос!

Това преживяване не бе за мен, аз **трябвашу** просто да си живея, не да задавам въпроси! Имах само един, сега защо вече бяха три, четири... Ох! Първият беше: защо мравките ми дадоха плода. Може би не го бяха искали, били са преяли. Абсурдно! Какво да направя... да ги попи . Е, прекалих, просто прекалих. Щяха да ме помислят за луда само ако си бях задала и въпроса. Кой бе **е** виждал говореща пеперуда? Дори аз не бях! Кой въобще задаваше въпроси? А мравките, освен че не очакваха въпрос, сигурно и бяха недружелюбни, като търтеите. Мравките все бързаха за някъде. А бяха и черни, тъмни, това не беше дружелюбен цвят. Не че много знаех за цветовете, не бях се замисляла много досега. Не бях си задавала въпроси, да му се не види! И без тях всичко беше повече от страхотно. Нямахше нужда да питам мравките, каквото и да било.

Пеперудата живя седмица и половина. Останалите 8 дни от

живота си прекара в ниско летене, стоене под много хубави сенки, опитване на различни плодове и усъвършенстване на уменията да изсмуква бързо нектар от цветята.

Разбира се, че не постъпих така. Кой може да живее спокойно и щастливо, докато има един скапан въпрос в малката си летяща глава? Ще ми се да имах по-големи крила, да можех поне да съм по-страшна, когато си задавах въпроса на тъпите мравки. Върнах се. Вятърът, който ме заведе до дървото, сега беше срещу мен. Направих усилие, не ми се беше случвало и това!

Стигнах, още бяха там. Бързах, за да не се откажа. Все още не пипаха онзи плод. Ужасно - отворих си устата! „Защо се отказахте от този плод?“ Една бърза мравка каза „Полят е с нещо лепкаво и сякаш отровно. Паднало е от гнездото на онези птици.“

Сякаш бях в делириум! Заобиколих дървото и се подпрях там, където не можеха да ме видят. Това беше разговор! На всичкото отгоре получих нещо, което никога не бях очаквала, отговор. Най-вероятно затова ми лепнат краката, от лепкавата течност върху ябълката. Нарекох плода „ябълка“. Сигурно съм го чула от хората. Ох, още отговори идват, ще ми гръмне главата. Аз не съм отровена, защото пия от вътрешността на плода, като забивам хоботчето си.

Въздъгнах дълбоко. Това беше всичко! Нямах повече въпроси.

Усещах нещо друго, пърхаха ми крилата. Много ми се летеше! И слънцето грееше толкова топло и силно. А крилете ми пречупаха така красиво светлината, за пръв път забелязах това. Сякаш самата аз хвърлях синя светлина около себе си.

Събудих се. Малко съм гладна, но повече се чудех дали да не потърся отговора на още някой въпрос. Какво ли можеше да ми каже човекът, с малкото си копие? Цветя и старо щастие по пътя щях ли да намеря. Дали и на някой друг не бе интересно това, което бе и на мен?

Веселина Апостолова

Пътят към щастието

Жарко юлско слънце огряваше долината на река Струма. Юлиан, в опит да избяга от жегата, остави зад гърба си калдаръмените улички на родното си село – Чучулигово – за да се отправи към близката горичка. Там, на сянка, под някое дърво, Юлиан имаше свободата да се радва на нежната прегръдка на меката трева и свежите целувки, с които ветрецът го милваше.

Юлиан обичаше да прекарва дните си в гората, сам с мечтите си. Мечтите му винаги бяха свързани с пътешествия и приключения в далечни земи. Момчето обичаше Чучулигово, но селцето беше малко за голямата му жажда за приключения. Юлиан искаше светът да бъде негов дом. Знаеше, че само в това се крие щастието му, но не виждаше как да постигне мечтите си.

Замаян от мечти, младокът заспа под дървото, което беше избрал за убежище този ден. Събуди се от странен звук – бу, бу... бу, бу. Разбуди се и погледна наляво, надясно и напред – не видя нищо. Нищо. Бу, бу... бу, бу. Пак се огледа и пак – нищо. Бу, бу... бу, бу. Накрая погледна нагоре и видя: две жълти кръгчета в тъмнината. Кръгчетата плавно се **снижаха** и се озоваха пред него, в пътя на лунната светлина, която се прокрадваше измежду клоните. Светлината позволи на Юлиан да види, че кръгчетата принадлежаха на бухал, внушител-

на и голяма птица, с кафяви пера, на черни лунички и с високомерно изражение.

- Какво правиш в моята гора? – попита бухалът.
 - Твоята гора?! – учудено отговори Юлиан.
 - Да, аз съм мъдрецът на гората – важно каза птицата.
 - О, точно мъдрец ми трябва на мен. Помогни ми, моля те!
 - Първо трябва да чуя молбата ти и после ще реша дали да ти помогна. – резервирано отговори бухалът, с прикрито задоволство, породено от молбата на момъка.
 - Искам да съм щастлив, мъдрецо, но не знам как. Щастие виждам само в приключенията, в пътуванията, в непознатите земи. Но познавам само Чучулигово. Виждам същите хора, същите малки къщурки, същите улички всеки ден. Помогни ми, дай ми съвет!

- Мечтата ти е благородна, момко. Ще ти дам нещо повече от съвет, ще ти дам съкровище.
 - Злато! Да, най-сетне ще мога да замина!
 - Не, не злато, невежо момче!
 - Нали ми каза съкровище?
 - Не всичко в живота е буквално, момко. Наричам това, което ще ти дам съкровище, защото е ценно, а е ценно, защото ще направи мечтата ти реалност.
 - Обясни ми!
 - Аз съм бухал, ще обяснявам като бухал, като мъдрец!
 - Добре, поне ми кажи нещо повече...
 - Ще ти дам цвете.
 - Цвете! Ти май не си никакъв мъдрец!
 - Искаш ли щастие или не! Отнасяй се с повече уважение! Имаш ли други възможности? Отвори съзнанието си, момче!
 - Добре, ще слушам внимателно и търпеливо. Кажи ми.

 В този край, по планинските върхове се среща едно цвете, на път да изчезне – еделвайс. На юг от гората, в която сме, има висок хълм. На върха на хълма има скала във формата на ангел. В краката на ангела, всеки август, цъфва един еделвайс. Когато стриеш цветовете му на прах и поръсиш част от сребристите пудра върху устните си, единственото, което трябва да направиш, е да произнесеш името на мястото, което искаш да посетиш и след секунди ще бъдеш там. Може да пътуваш, където искаш, докато прахът не свърши. Магическият еделвайс цъфти само през август и само по един на година. Търси щастието си там, момко.

- Благодаря ти, мъдрецо, благодаря!

- Упоритост и търпение, момче, упоритост и търпение!

Юлиан се запъти към дома си, подскачайки от радост. Нямахше търпение да отиде до хълма на следващия ден. Трудно заспа, но юлското слънце го събуди рано. Ранво сутринта Юлиан, подзскачайки, се запъти към горичката. Скоро се натъкна на хълма, а след още малко се озова и в краката на ангела. Момчето не очакваше да види много, но беше изненадано от гледката, която се откриваше от мястото на сребристия еделвайс, до стъпалото на ангела.

- О, еделвайсът вече е цъфнал! Явно ще пътувам по-скоро, отколкото очаквах. – каза си Юлиан, откъсна еделвайса и го стри на сребърна прах. Поръси го върху устните си, пожела си да отиде до Индия, затвори очи в очакване. Отвори ги... нищо. Беше на същия хълм, пред същата скала във формата на ангел.

Ядосан и огорчен, Юлиан се върна в гората и зачака бухалът под същото дърво, под което го беше срещнал преди.

- Съкровището не работи! – оплака се младежът на бухала.

- Момко, казах ти август, сега е юли.

- Какво значение има, беше цъфнало?!

- Недостатъчно. Казах ти, че не всичко е буквално и не всичко е такова, каквото изглежда. Трябваше да изчакаш до август!

- Добре, моля те да ме извиниш за небрежността, ще опитам пак!

- Но сега трябва да изчакаш цяла година, докато отново цъфне еделвайсът.

- Ще чакам!

След година, Юлиан се върна при еделвайса, точно в средата на август. Повтори всичко, пожела си – Бразилия... и отново нищо.

- Мъдрецо, ти ме лъжеш! – разярен се нахвърли Юлиан, когато се върна при бухала. – Цветето не ме изпрати никъде.

- Полива ли го през последната година?

- Не, защо?

- Защото еделвайсът изисква специални грижи.

- Не ми каза това преди!

- Работата на мъдреца не е да ти разкрива всичките си тайни. Опитай пак, догодина.

Следващата една година Юлиан посещаваше цветето всеки ден, поливаше го, казваше му две-три мили думи и чакаше, с нетърпение, средата на август. Най-сетне дойде месец август и Юлиан повтори магическите действия за трети път. Смля цветчетата на еделвайса на ситен, сребрист прах. Поръси го по устните си и си пожела Лисабон, Португалия. Затвори очи за десет секунди, отвори ги и се намери в средата на огромен площад. Беше вечер, светлините на сградите осветяваха нощта. На средата на площада имаше уличен музикант и група туристи се радваше на музиката му, танцуваше. Магията на цветето се сбъдна!

С оставащия прах Юлиан обиколи цяла Европа. Остави

си достатъчно от магическото, за да се върне в Чучулигово. Веднага щом се върна, Юлиан посети бухала, за да се похвали.

Бухалът го наставляваше:

- Момко, убеди ли се, че с търпение, грижа и упоритост се стига до щастие. Ти изчака една година, две години, три години за перфектното цвете. Показа търпеливост и упоритост. Разбра, че нищо живо не може да съществува без грижа. Постепенно демонстрира грижата си към цветето. Като всяко живо същество еделвайсът разпознава какви са хората и се превръща в прах, магически или обикновен, според човека. В рамките на три години ти се научи да си търпелив, упорит и грижовен, момко. Цветето разпозна усилията и промяната ти и те изпрати да изживееш мечтата си. Догодина може да опиташ пак – обясни бухалът .

Момчето се поклони на бухала:

- Благодаря ти, мъдрецо, щастието наистина е в приключенията!

- Не, момче, има още да учиш! Ти постигна мечтата си благодарение на търпението си! Щастието е в пътя, в търпението! Приключенията и всяка друга твоя мечта, са наградата за пълноценен и осмислен живот.

- Прав си, мъдрецо, имам още да уча!

Юлиан продължи да гледа цветето си като писано яйце. Всяка година, в средата на август, той започваше ново приключение, но винаги се връщаше.

Една година Юлиан не се завърна. Вероятно търпението, на което се беше научил, го беше отвел до ново приключение. Бухалът приемаше отсъствието на Юлиан с усмивка, защото знаеше, че където и да се установил, Юлиан беше открил щастието!

Янита Мирчева

Как да летя?

В това малко кралство всички сънуват. Поне по един сън на нощ. Сънуването е като пътуване, като преживяване. Понякога дори се опитваме да сънуваме заедно, да си представим неща заедно. Това се оказва прекалено трудно и засега рисуваме или разказваме сънищата си. За нас сънищата откриват скритите ни мисли, понякога идеи и страхове, а често са носители на вдъхновяващи идеи.

Аз съм скромна част от нашето малко кралство. Баща ми е сънописец, а майка ми – библиотекарка. Аз съм на средна, незряла, възраст и в така наречения период на „дълбоко търсене“. В такива моменти младите от нашето кралство се гмуркат в книги, сънища и картини, за да намерят отговори и насоки за щастието. Аз четох много книги, но любимата ми остана на Джонатан Ливингстън – “Чайката“. В нея Ричард Бах разказва за една чайка, която иска да лети като орел, а дори и по-бързо. Разбира се, тази идея се оказва прекалено страшна за останалите чайки и в мига, в който Джонатан полетява, той е и прокуден от стадото. Книгата е изключително вдъхновяваща. След като я прочетох, с месеци сънувах, че летя.

Но тогава в главата ми сякаш се появи още **два** сънища, виждах ги често, веднага след като сънувах някой от полетите си. Всичко се въртеше около трите елемента на полета, глината и водата. За пръв път имах толкова много въпроси едновременно и толкова неясни картини. Най-големият въпрос беше: Как мога да полетя аз?

Нека **Ви** разкажа **двата** си сънища. В първия виждам ръце,

идващи срещу мен, целите омазани с кал и вода. Започват да заглаждат и оформят някаква част около гърдите ми. От мен тече кал, сякаш глина и съм покрит с вода. Аз самият стоя неподвижно и мога да видя само какво става пред мен, усещам и когато ръцете започват да оформят мускулите на гърба ми. Боли, когато се налага използването на инструмент. Минава време, докато преодоля факта, че не мога да се движа и тогава разбирам, че целият съм от глина. Странното е, че ръцете, които оформят глината, също са мои. На места се топя и разтичам, а на други – усещам болка от силния натиск на ръцете ми. В един момент ръцете опитват да оправят лицето и очите ми и тогава съвсем нищо не виждам и от ужас се събуждам.

Вторият сън е още по-странен, спускам се по планина и сякаш усещам всяко камъче на склона. Имам огромна разрушителна сила, но просто тека по склона. Усещането е прекрасно, почти като летенето, само че сякаш се нося само няколко сантиметра над земята и усещам всяка нейна брънка. А ако поискам, мога да отида и под земята. Този сън обикновено трае няколко минути. Ако той се окаже последен, се събуждам с едно прекрасно усещане за лекота и влажност и се опитвам да не се сещам за глинения човек.

Това са моите сънища – от месец. Нищо друго. Защо ги сънувам постоянно? С баща ми ги записахме, той е доста добър сънописец. Надяваме се, след време, когато прочета записаното, да разбере какво означава тази странна комбинация, която сякаш не иска да си тръгне. Толкова ми е трудно да проявявам търпение, когато трябва да си отговоря на въпрос. Предпочитам да взема най-адекватното решение със затворени очи или да си отговоря с най-близкия отговор, но тук някак няма как да се случи това.

Станах раздразнителен. Препрочитам всеки ден записаното от баща ми и нищо ново не излиза. Карам се с него и с

майка ми (за глупости) и може би е време да поговоря с някого, различен от тях.

В нашето малко царство всеки стига до момент, в който открива малка или по-голяма част от смисъла си. Понякога това се случва – като си дете, друг път – когато си възрастен. Това е голямо приключение, но не всички разбулват мистериите и „политат“. Затова знаех колко са важни сънищата ми и какво значат те за мен.

В най-голямата библиотека в града имаме един многозначителен и странен библиотекар. Реших да отида при него. Библиотеката е изключително красива – високи тавани и огромни дървени рафтове. Намерих библиотекаря на една висока стълба и се опитах да започна разговор с него: „Здравейте, дали случайно мога да взема малко от времето Ви“. Той не ме погледна, надявам се не мислеше, че съм поредния загубен младеж. „Какво те интересува?“ - ме попита той с равен глас. В притеснението си изстрелях, високо, от другия край на стълбата: „Защо някои хора не намират смисъла си?“. Той ми обясни търпеливо: „Нямат търпение и се опитват да избягат от работата върху себе си, а тя иска много разбиране и търпение.“

Аз самият съм много нетърпелив. Отново изстрелях въпрос: „Това означава ли, че може да има търсения, които продължават години? А въпроси?“. Гласът му прозвуча глухо: „Това е истинското търсене, момче!“.

Този библиотекар правеше нещата много трудни. Пак изстрелях пореден въпрос: „Ако аз стигна до смисъла си твърдекъсно?“. Но той не бе неподготвен: „Смисъл има постоянно, той не се стига!“ . Мислех го вече за абсолютен въздухар.

Излязох от библиотеката и се прибрах. Забравих да го питам за сънищата от яд, сега ще легна и ще ги сънувам пак.

Сигурен съм! Ще ме измъчват отново и ще остана само с усещането за лек полет в главата си или с болката, причинена от изцапаните в глина ръце.

Същата тази нощ сънувах само водата, нямаше полет, нямаше болка, текох през планини и долини, вливах се в езера и отново тръгнах нанякъде. Събудих се и седнах на масата да закузвам. Майка ми четеше книга, докато баща ми подреждаше масата. Сякаш не ме напругаха с присъствието си, както беше последния месец. Бях странно изненадан. Да не би думите на библиотекаря да са били все пак в центъра на това, което търсех?

След като масата беше сложена, майка ми ми подаде книгата и каза: „Виж този откъс“. Взех книгата и докато отпих от чашата си със зелен чай, прочетох това: „Да живееш с търпение е да летиш на тази земя. Но за да летиш по земята, трябва да започнеш да правиш кръгове около себе си. Да работиш върху себе си. Само тогава можеш да се отпуснеш в своя полет, можеш да си високо в небето или долу, ниско...“ Да усещаш земята, казах си аз. Възможно е! Щях да се науча да бъда търпелив със себе си и с другите, само ако започнех да летя и да се вглеждам с полет в себе си, да се разбирам и така и да постигна щастие. Да летя като Джонатан Ливингстън и да виждам земята отблизо и отвътре.

В нашето малко кралство всички сме търсачи на щастие и на баланс. Интересното е, че всеки има различна изходна точка и начало. Понякога точките се срещат, но не е непременно задължително. Някои започват ученето на щастие от способността да търсят, други – от смелостта или отговорността, от любовта, от миролюбието, от любопитството, или дори от това – да си помощник, а аз явно започвам с търпението.

Янита Мирчева

Тясна посока

Колко тясна трябва да е една посока, за да е ясна?

А колко широка може да бъде, за да се нарече все пак посока?

Живял един принц, един от много братя. Той имал много таланти и докато бил дете, притежавал чудотворен баланс, който му позволявал да практикува всеки един от талантите си, често и редовно. Обичал да рисува: графика, цветове, загубвал се в усещанията и идеите, които му носели различните творби. Късметлия е бил все пак, защото в малкото им царство имало една голяма галерия. Обичал и да чете, да пише, да кара колело в планината, да говори с малко, но с интересни хора и да разказва истории.

В един съдбовен ден, както изисквали обичаите на малкото кралство, принцът трябвало да начертае следващите години от живота си, ако може и до края. Той не бил най-големият син на своя баща и не трябвало да става крал, но затова пък можел да има – каквато роля пожелае в кралството. Можел да отговаря за земеделието, можел да работи в полицията, можел дори и да отговаря за кухнята, ако това било на сърцето му. Принцът не намирал място за себе си в нито една от тези дейности. Вътре, в сърцето си, той вярвал, че тази традиция, с избора на посока и бъдеще, е леко притискаща, но все пак, тя носела чест за всеки, избрал своето поприще.

„Веднъж станеш ли на 16 години и избереш ли пътя си, тогава получаващ уважение!“ Всяка година на една и съща дата има специална церемония – за всички на тази възраст в

малкото кралство. Церемонията следва стара традиция, където възрастни и млади се събират, танцуват традиционен танц в няколко кръга, ядат едни и същи ястия и чуват тържествените решения на всяко едно от порасналите си деца.

Денят на церемонията

Принцът излязъл от завивките си. Огледалото в ъгъла на стаята гледало право към него. Той нямал търпение да изрепетира тържествената си реч. Денят все пак отделил на любимите си занимания, цяла сутрин прекарал в четене, а след обяд обиколил любимата си галерия, за да види тазвечерното си вдъхновение. Вечерта се облякъл в синьо-лилав костюм, черни обувки и тъмен колан.

Церемонията вървяла по обичайния начин, танц, храна и много, много хора в голямата зала на двореца. Дошъл моментът за тържествения избор на „посока“. Децата на мелничарите искали да станат или дърводелци, или мелничари. Децата на полицаите искали да бъдат полицаи. Всички изглеждали така наясно със себе си. Момчетата на собственика на малкия пазар за плодове искали да продават цветя, а брат им искал да работи в цирка. „Виж това вече е интересна идея“, казал си младият наследник на рода.

Принцът се изправил. Застанал пред всички **присъстващи** и с думи им описал последната картина, която видял.

- Два метра дълга и тясна композиция, започваща с тълпа от хора, всички различни един от друг, точно както на тази церемония. Мелничари, хлебари, библиотекари, строители. И накрая на двуметровата композиция – портрет на жена. Майка, с вързана коса, четяща детска книжка, с приказки.

Принцът описал лицето ѝ и всяка бръчка от него, всяко

особено огъване, следа от преживяното в живота ѝ. Бръчки от тъга, радост, мъка, умора и просто... от време. Това, преливащо от белези и преживявания лице, четяло детска книга, с най-голямото спокойствие, мекота и утеха. Тогава принцът споделил тайната си посока: книгоиздател. Просълзената публика ръкопляскала, както след всяка споделена посока.

След всеки избор на посока животът се променял. Принцът започнал предимно да чете книги и да извършва преводи. Необходимо било и да се фокусира върху изграждането на стабилна собствена библиотека, по-голяма от досегашната му. Трябвало да разбере много за книгите и за **целият** процес на книгоиздаване. След година му поверили и най-малката библиотека в малкото кралство. Освен това, като книгоиздател, той искал понякога и да пише. Бил насърчаван да разказва по една от своите истории всеки месец, в центъра на града, заедно с другите хора, заедно с другите „писатели“. Тези дейности отнемали цялото му време.

Принцът станал на 18 и му предстояло да започне да се грижи за още една много малка библиотека. Имал страхотни идеи за промяна на библиотеките в града и изграждането им, в различни стилове. Представял си стените, виждал картините в главата си. За жалост, не му оставало време, за да разработи тази си идея.

Две години след избора на посока принцът, за поредна сутрин, се събудил уморен. Огледалото, в ъгъла на стаята, било покрито с голямо парче лилаво-син плат. Принцът седнал на леглото и получил задачите си с надпис: По посока. Нещо в гърлото му тежало, сякаш имало буца. Сърцето му прескочило. Той си поел бавна, дълбока и насечена глътка въздух, за да успокои сърцето си и да напълни дробовете си, без да усеща

прерязваща болка. Имало толкова работа за вършене. Посоката идвала все по-близо и по-близо.

Многото задачи на един бъдещ книгоиздател не му позволили да седне и да помисли върху дизайна на библиотеки-те днес. Надявал **ше** се да успее и утре. След приключения превод идвало време да се подготви за голямо представяне на книгата на далечния си чичо. Принцът бил главен организаторна събитието.

- Мисля, че подготвих всичко необходимо. Надявам се най-голямата ни библиотека да събере всички гости. Поканите са изпратени от месец, имаме оркестър и чичо каза, че е поканил приятелите си от известна чуждестранна театрална труппа. Отделен е един час за тях. Готово!

Принцът пристигнал по-рано в библиотеката и лично посрещнал всеки един от гостите. След което послушал музика, изпил няколко чаши вино и зачакал появяването на театралната група. Чичо му дошъл при него с въпроси и пожелания:

- Готов ли си за представлението?

- Нямам търпение.

- Надявам се, не беше трудно да намерите актьори в последния момент. Както обясних в писмото, моите приятели доста съжаляват, че няма да дойдат, но един от тях се разболя тежко.

Принцът пребледнял, та от това зависела репутацията му, **цялата му**. „Как може чичо ми да не успее да ми каже по-рано за промяната, за какво писмо говори той!?...“ Дишането му пак се учестило и този път бавното поемане на въздух не помогнало.

Той отишъл до бара и си взел чаша вода. Искал просто да се скрие някъде, за момент намразил искрено книгоиз-

даването и цялата тази шумотевица и представяния. Напомнил му и за деня на церемонията - толкова шумен, толкова важен. Той го поставил в тази ситуация! „Никога не съм искал да бъда такъв организатор, толкова движещо лице. Защо казах “книгоиздател”? Защо? Как можах, откъде дойде – дори не се сещам... все още обичам да чета и да пиша, да... малко ми омръзна, но... вдъхновението от картината... От лицето на жената, с голямата бръчка във формата на дъга, до устната, рязката бръчка между веждите и тежките клепачи, едрите бръчки под очите. Майката, с вързаната небрежно коса и сплъстени кичури, падащи пред очите ѝ. Очите ѝ преливащи от спокойствие и тишина, заобиколени от спомени. Това беше моето вдъхновение тогава! Тази картина!“

Дишането му се успокои. След 10 минути щеше да е време за театралното представление. Той усети липсата толкова ясно сега, не беше рисувал от две години и беше забравил едно нещо, което вдъхваше смисъл на въображението му, на четенето, понякога и на писането. Посоката беше под контрол във всяка крачка. Трябваше да реши толкова много неща в един единствен миг. Толкова много предопределени крачки и толкова малко място за нови. Той се изправи спокойно и съобщи на гостите, че представлението се отлага поради болестта на един от актьорите.

Продължиха с четенето, а принцът, със спокойствие си шепнеше: „Посоката нека е широка!“

Да превърнеш черното в бяло

В едно планинско царство, наречено Намиб, след внезапната смърт на краля, на трона се възкачил красив и мъдър принц, на име Торин. След смъртта на баща си той бил съкрушен, тъй като кралят бил добър, честен, благороден, справедлив и отгледал синовете си с много любов. По-малкият брат, Кай, обаче приемал смъртта на баща си по-хладнокръвно, никой никога не го видял да плаче, а големият дори бил разгневен от това. Една вечер Торин отново бил много гневен и разстроен, хора от целия дворец се стичали да му помогнат, но никой не успявал, най-знатният бил изгубил ума си от страдание. Тогава някой повикал малкият му брат. Той влязъл и го посъветвал:

- Братко, недей страда повече, нашият баща си отиде, но ти трябва да се усмихнеш и да превърнеш черната смърт в бяло щастие.

Принцът много се разгневил от думите му и се троснал:

- Щом намираш щастие в смъртта на баща ни, не заслужаваш да си част от семейството и от кралството.

За наказание принцът изпратил брат си в най-отдалеченото и бедно село и му казал никога да не се връща.

Минавали годините. Принцът, новият крал, помръквал все повече и повече, а заедно с него и кралството. При него се стичали актьори и шутове от къде ли не, с надежда да го развеселят, но никой не успявал.

Минали още много години. При един от походите си кра-

лят минал близко до селото, в което бил прогонил малкия си брат. Макар, че все още бил много сърдит, нещо го подтикнало да го потърси. На входа на селото срещнал местен човек и попитал:

- Познавате ли човек на, име Кай?

- Разбира се – отвърнал селянина и се усмихнал. – Живее в малка къща, вляво от мелницата на селото.

Щом стигнал до къщата, кралят заварил доста хора да си говорят пред нея и много деца да тичат из двора. Щом влязъл в къщата, видял брат си, който бил станал ковачът на селото и усмихнато си говорел с местните хора, дошли при него. Вляво от брат си видял красиво червенокосо момиче. То в делотопла напитка от огнището. Погледите на двамата братя се срещнали и Кай проговорил:

- Братко, радост за очите ми е да те видя жив и здрав.

Кралят не очаквал толкова топло посрещане. Нито очаквал да завари брат си толкова щастлив. Оказало се, че много-то деца на двора са негови, а красивото червенокосо момиче – неговата жена. След като си поговорили топло, кралят поискал да узнае причината за братовото щастие:

- Ти братко бе свикнал да живееш в разкоша на двореца. После дойде тук, сам и без пукната пара. Как е възможно сега да си толкова щастлив?

- Спомняш ли си, Торин, когато ти казах да направиш черната мъка бяло щастие? – попитал малкият брат. – Е именно това направих аз, реших, че трябва да съм щастлив със съдбата си, каквато и да е тя, и да извлека най-доброто от нея. Благодарение на тебаз срещнах любовта на живота си и сега имам шест прекрасни деца.

Щом чул думите на брат си, кралят се разплакал и го пре-

гърнал чак сега разбрал смисъла на думите, които по-малкият изрекъл след смъртта на баща им.

Веднага щом се прибрал обратно в кралството, Торин извадил всички скрити портрети на баща си и ги окачил по стените, след което извадил една празна книга и написал всичко, което си спомнял за стария крал, всички мъдрости и умения, на които го бил научил. След като приключил и с това, младият крал направил всичко възможно да последва примера на баща си. Искал с цялото си сърце да направи кралството отново онова прекрасно място за живеене, което то било по времето на управлението на баща му. Поискал дори да бъде и по-хубаво, защото зад себе си Торин имал вдъхновението и примера на един прекрасен баща.

Всеки път, щом си спомнял за него, той се усмихвал и си казвал: „Аз имах невероятен баща, който имаше най-доброто кралство и най-доброто семейство, щастлив съм, че е бил мой баща и винаги ще следвам примера му. А един ден, щом ми се родят синове, мечтая, щом и аз си отида от света, те, с усмивка и почитание, да си спомнят за мен и да поемат делата ми., Винаги, щом трудност и нещастие се изправят пред тях, те да ги посрещат с усмивка, защото всяка трудност ще бъде урок за тях, всяка тъга ще ги прави по-силни, всяка черна мъка и трудност те ще умеят да превърнат в бяло щастие“.

Едно глухарче

Винаги съм си мечтал да имам собствена лодка – малка, дървена, с две гребла и един чувал, в който да съхранявам въдиците като ходя на риба. Израснах на село, близо до едно чудно малко езеро, което тогава смятах за най-огромния океан, който е виждал светът. Играехме си там, аз и останалите разбойници от компанията, беряхме глухарчета и ги издухвахме в посоката, в която смятахме, че щеше да бъде домът ни, когато пораснем. Никой, роден в нашето село, не оставаше там за дълго – такава бе повелята, традицията или съдбата. Беше само въпрос на време да се изнесем в по-голям град, където да се установим, да преуспеем и да заживеем щастливо. Така поне казваха родителите ни тогава.

Когато се върнах на село, след близо 40 години отсъствие, и вече не дете, а зрял мъж, преживял какво ли не и къде ли не, първото нещо, което направих, бе да отида при езерото, приютявало детството ми. Една част от мен очакваше да види там и останалите момчета от дружината – Кос, вече пораснал мъж с прошарена коса и три развода, Дени, който още от малък имаше един зъб повече, отколкото е необходимо, Оли, който един ден замина и повече никой не чу от и за него дори звук. С останалите поддържахме връзка – беше против правилата на селото, но ние го правехме, въпреки това – всяка година на един определен ден се уговаряхме и провеждахме конферентен разговор, всеки от своя край на света. Само Оли не се бе включил нито веднъж и никой от нас не знаеше защо.

Пеп пък бе отказал да напусне селото, въпреки всички

увещания да го направи, ако не за свое добро, то поне заради родителите си. Остана там и не след дълго чухме, че се е удавил, в същото това езеро, около което играехме на гоненица като деца. Така групичката ни от пет момчета бе съкратена принудително на трима.

Странното бе, че сега на езерото не се чуваше нито една птичка. Сякаш целият живот се бе изпарил оттам заедно с нашето заминаване.

Разбира се, не намерих момчетата, но лодката ми си беше все така там, където я оставих в нощта, преди заминаването си – на няколкостотин метра от скришното ни място и съвсем близо до къщата на дървото, която построихме всички заедно. Стана ми някак мило и приятно и сигурно, ако бях момиче, щях да се разрева като последен глупак – само че аз бях момче, сега вече съм мъж, а Кодексът не позволяваше да се проливат сълзи – за каквото и да било. Дори заради Пеп.

Поколебах се няколко секунди, но после реших, че не **ми дреме за** скъпия костюм, че винаги мога да си купя друг, нали намерих богатство и щастие извън родното си селце. Избутах лодката от брега право към езерото и след като я засилих както си трябва, се метнах отгоре, както едно време. Въдиците ми се бяха скапали след толкова време, без да бъдат използвани и оставени под открито небе, но това не ме спря – извадих ги и ги метнах в езерото. Почувствах се като в „Старецът и морето“ само дето не ловях риба, а себе си.

Не мина много време и рибата започна да кълве – сякаш да ме поздрави за „добре дошъл“. Сигурно си въобразявах, защото много ми липсваше животът на село, липсваше ми **проклетото езеро**, липсваха ми и **идиотите, които ми бяха приятели тогава**. Сякаш беше вчера, като се събирахме в тази

същата лодка, която едва ни побираше всичките и се смеехме с пълно гърло до късните часове на нощта, а после отнасяхме кавги и скандали, слушахме речи за безразсъдното си поведение, че вече сме големи и трябва да поемаме отговорности. На следващата сутрин, наказани да не излизаме, разбира се, се събирахме на къщата на дървото и имитирахме бащите и майките си, с възможно най-подигравателния тон, на който бяхме способни. Беше ни тъжно и обидно, че не ни разбират изобщо, а вместо да се опитат да ни разберат, те ни съдят и наказват. После си поплаквахме, без да говорим повече.

При едно такова „събитие“ Пеп реши да въведем Кодекса на **воините** единаци. Повече никога нямаше да пророним сълзи за нищо. Приехме кодекса единодушно и без възражения.

Изведнъж задуха силен вятър – за всичките години, които бях прекарал в тази лодка, никога не бях виждал чак толкова силен вятър. Косата започна да влиза в очите ми, да ме гъделичка и дразни, но не можех да я отместя, защото се опитвах да задържа лодката над водата. Хич не ми се искаше да се давя. Не че не можех да плувам.

Тогава видях на брега едно момче, което ръкомахаше оживено. Без да мисля, не знам защо, по **инстинкт някакъв** или поради глупост, хвърлих греблата и скочих от лодката. Преплувах до брега за отрицателно време – подобрих собствения си рекорд и когато стъпих на пясъка, видях как лодката се преобърна и счупи на две. Вятърът бе престанал.

Обърнах се и видях момчето. Приличаше на Пеп, сякаш бяха излезли от един калъп. Можех да се закълна, че това е той – като че селото ни бе Небивалата земя, а той Питър Пан – никога непораснало диво хлапе с разкъсани дрехи. Когато погледът му срещна моя, той се сниши и се подпря на едно коля-

но. Откъсна глухарчето, което бе най-близо до гуменката му и го духна право в лицето ми. Тогава видях себе си – още малък, десетинагодишен хлапак, чието единствено занимание бе да прави бели и да не слуша родителите си. Видях щастлив, щастливи бяхме всички тогава, преди да ни принудят да се разделим и да напуснем познатото, сигурното, дома си.

Наведох се и откъснах едно глухарче. Седнах на тревата, внезапно останал без сили. Духнах го с надежда да ми покаже пътя.

Вместо да политне обаче, глухарчето се разпадна в кратката ми.

Момчето, което толкова приличаше на Пеп, че като нищо може и той да беше, тръгна към езерото. Видях как посочи нещо на повърхността на водата и аз, по инстинкт, насочих поглед натам. Видях отражението си, видях лицето си в спокойните като огледало води.

Само че там не ме гледаше шестдесетгодишният Крис, който пристигна в родното си село след 40 години отсъствие. Там видях едно десетгодишно хлапе, което никой не може да изгони от дома му.

Десислава Велинова

ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Национална агенция

по Програмата „Учене през целия живот”
и Програмата „Еразъм+”

ул. „Граф Игнатиев” № 15, ет. 3, 1000 София

тел.: 02 / 915 50 10, факс: 02 / 915 50 49

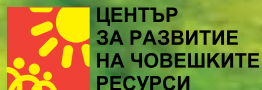
e-mail: hrdc@hrdc.bg

web page: www.hrdc.bg

Intertek

Това издание е финансирано с подкрепата на Европейската комисия. Настоящата публикация отразява единствено възгледите на авторите и Комисията не носи отговорност за начина, по който може да бъде използвана съдържащата се информация.

Пътят към щастие

Приказки за кариерни консултанти
том III